CONTENTS

BUDGET SESSION

Volume—II

No—10

Dated, the 16th June 1972

		Page
1. Questions and Answers	—	1—24
2. Voting on Demands for Grants	—	24—47
3. Calling Attention	—	47—50
4. Adjournment	—	50

DEBATES OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY

Friday, June 16, 1972

The House met at 10 A. M. in the Assembly Chamber, Shillong with Mr. Speaker in the the Chair.

STARRED

QUESTIONS AND ANSWERS

(To which oral answers were given)

Re : **Brahmaputra Flood Control Commission.**

Shrimati Renuka Devi Barkataki asked :

★ 106 Will the Minister-in-charge of Flood Control and Irrigation Wing be pleased to state :

(a) The total amount so far sanctioned by the Government of India to the Brahmaputra Flood Control Commission ?

(b) What concrete steps the Commission has taken from its inception to control flood in Assam ?

Shri Bishnu Prasad [Minister of state Flood control and Irrigation Wing] replied :

(a) The Government of India sanctioned Rs. 3·0 crores during 1970-71 and Rs 3·0 crores during 1971-72, as non-plan loan as additional financial assistance to be spent by the Brahmaputra Flood Control Commission. Out of 3·00 crores sanctioned during 1970-71 a sum of Rs. 1·70 crores were spent on plan schemes and balanced on non - plan works. Out of Rs, 3·00 crores sanctioned during 1971-72 only Rs. 9 lakhs were spent on plan schemes during 1971-72. The balance will be spent during 1972-1973. The above amounts of additional to the funds allotted annually under State

Plan of Rs. 486'0 lakhs for 1970-71 and Rs. 472·5 lakhs for 1971-72.

(b) The Brahmaputra Flood Control Commission since its inception has taken up the following works—

(i) 17 (Seventeen) new plan schemes at estimated cost of Rs. 478·0 lakhs have already been taken up for execution vide Appendix I (A) placed on the Table of the House. 38 (Thirtyeight) more new plan schemes estimated to cost of Rs. 17·92 crores have been approved by Board of Consultants and are in the process of being taken vide Appendix 1 (B) placed on the Table of the House.

(ii) A large number of priority schemes under Maintenance and repairs have been executed in chronically flood effected areas.

(iii) Hydrographic survey for Brahmaputra was carried out during 1971-72. Similar survey for 50 tributary rivers is being carried out. Most of this will be completed by June, 1972 and balance after the flood season of 1972.

(iv) An outline plan for flood control in the entire Valley has been prepared vide Appendix II placed on the Table of the House.

(v) Master plan for flood control in the tributaries and the main Brahmaptra river is under preparation. Detailed surveys, by 40 Metrological data, economic surveys, etc, are being collected. Master plan for Pagladiya basin has already been completed and is under examination with Central Water and Power Commission.

(vi) By the efforts of Chief Minister and Chairman of Brahmaputra Flood Control Commission the Government of India has agreed to increase the Fourth Plan allocation to

Rs. 29·45 crores against the ceiling of Rs. 19·89 crores. (vii) The Commission is also looking after maintenance of Flood Protection Works in the Brahmaputra Valley. These include patrolling during flood season.

Shrimati Renuka Devi Barkataki : Sir, may I know whether the Brahmaputra Flood Control Commission has submitted any preliminary project report and if they have submitted the project report, then whether the schemes as mentioned in No. (i) & (ii) are part of the project reports ?

Shri Bishnu Prasad (Minister of state) : Yes, sir.

Shrimati Renuka Devi Barkataki : Sir, whether the full project report has been submitted ?

Shri Bishnu Prasad (Minister of state) : Sir, the master plans are being submitted.

Shrimati Renuka Devi Barkataki : Sir, whether these plans are being part of the Master Plan ?

Shri Bishnu Prasad (Minister of state) : Yes, sir.

Shrimati Renuka Devi Barkataki : May I know from the Minister of state how much money Government of India have placed for the execution of scehemes as well as for administrative expenses ?

Shri Bishnu Prasad (Minister of state) : Sir, I want notice as it is a separate question.

Shrimati Renuka Devi Barkataki : Sir, what is the total expenditure this Brahmaputra Flood Control Commission has so far incurred ?

Shri Bishnu Prasad (Minister of state) : Sir, that I have already stated in my answer to question No. (a).

Shrimati Renuka Devi Barkataki : Sir, what is the total expenditure on administration and what is the total expenditure

on schemes ?

Shri Bishnu Prasad (Minister of state) : Sir, I want notice as it is a separate question.

Shri Ataur Rahman ; Sir, is it correct, as the newspapers say, that the Government of India is going to take over the expenditure side of the Brahmaputra Flood Control Commission, and if so when ?

Shri Bishnu Prasad (Minister of state) : Sir, as the Hon'ble Member is aware, the Minister of Irrigation and Power, Government of India, declared in Parliament sometime back that Government of India was thinking to take over the Brahmaputra Flood Control Commission and expected to take over from the month of July and Agust.

শ্ৰীলীলা কান্ত দাস ঃ জীয়াচল নৈৰ বাননিয়ন্ত্ৰণৰ কাৰণে কিবা আঁচনি যুগুত কৰিছে নেকি মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব পাৰোনে ?

শ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ (ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী) ঃ এইটো মাষ্টাৰ প্লেনৰ ভিতৰত পৰে ।

শ্ৰীঅযোধ্যা ৰাম দাস ঃ বাননিয়ন্ত্ৰণ আৰু গৰাখহনীয়াৰ পৰা ৰক্ষা কৰিবলৈ আঁচনি তৈয়াৰ কৰা হৈছে, এই ক্ষেত্ৰত মই জানিব পাৰোনে যে মানাহ আৰু আই নদীৰ গৰাখহনীয়াৰ পৰা সেই অঞ্চলৰ ৰাইজক ৰক্ষা কৰিবলৈ কিবা আঁচনি গ্ৰহণ কৰা হৈছে নেকি ?

শ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ (ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী) ঃ ইতিমধ্যে উল্লেখ কৰা হৈছে যে মাষ্টাৰ প্লেনৰ ভিতৰত ব্ৰহ্মপুত্ৰ আৰু ইয়াৰ ৫০ খন উপনৈৰ কাম কৰা হব ।

Shri Gaurishankar Bhattacharyya : Sir, whether the Government of India has sanctioned money for the Brahmaputra FloodControl Commission as loan or as grant ? If so, what are the amount ?

Shri Bishnu Prasad (Minister of state) : Sir, it is under loan.

Shri Gaurishankar Bhattacharyya : Sir, whether the entire expenditure, as shown in Appendix I (B) placed on the table of the House will be a burden of loan to the

Government of Assam ?

Shri Bishnu Prasad (Minister of state) : Sir, it is in the plan budget.

Shri Gaurishankar Bhattacharyya : Sir, I am not concerned about plan or non-plan budget. My question is whether it will be a loan or it will be a grant from the Government of India ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : Sir, in the plan budget, one part is generally a loan and the other part is a grant.

Sri Gaurishankar Bhattacharyya : Sir that I know. Uptil now Government of India has not given any amount as loan. Whatever amount they have given came as a grant. So, may I know what is the amount ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : Sir that is a new question and the details are not with me.

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, at the time of establishment of the Brahmaputra Flood Control Commission there was an assurance from the Government of India that the entire expenditure of the Commission will be borne by the Government of India. If it is so, then how the amount that will be sanctioned by the Government of India will be taken in our state Plan Budget ?

Shri Sarat Chanda Sinha (Chief Minister) : So, Sir, we want that the Brahmaputra Flood Control Commission should be taken over by the Government of India.

Shrimati Renuka Devi Barkataki : Sir, the Minister of Irrigation and Power, Mr. K.L. Rao gave an assurance on behalf of the Government of India that Rs. 100 crore will be made available to the Brahmaputra Flood Control Commi

ssion from the Government of India. Now, it is surprising to know that Government of India has come forward with an amount of Rs. 6 crores as loan. If it is so, what will happen to these 6 crores ? Whether it will be loan to be repaid by the Government of Assam ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Manister) That will be taken up at that time.

Shri Laksyadhar Doley : The Minister stated that from the month of July the Government of India are going to take over the Brahmaputra Flood Control Commission, if I heard him a right. In that case whether these commission is going to be manned by personnels from the Centre or from the state ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : As the hon'ble. members are agitating such other matters on the floor of the House, it is at par with other problems. When this commission will be taken over by the Centre, naturally it will be for the Centre to appoint the officers. While appointing officers in the undertakings controlled by the Centre, we expect that the people of Assam will be appointed.

Shri Santiranjan Das Gupta : On a point of order, Sir. Already on this question, there were 18 supplementaries. The Rule says that not more than 6 supplementaries should be allowed.

Mr. Speaker : It is the discretion of the Chair.

Shri Santiranjan Das Gupta : But Rule 34 is a mandatory rule.

Mr. Speaker : But this is the convention of the House.

Shri Santiranjan Das Gupta : Then the Rule will be violated. (Interruptions from the Opposition).

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা ঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীখনৰ আদি ভাগ তিব্বতৰ পৰা ওলাইছে, তাৰ মাজভাগ ভাৰতবৰ্ষত আৰু শেষ ভাগ বাংলাদেশত পৰিছে। গতিকে

ই এখন ৰাজ্যৰো সমস্যা নহয়। ইয়াৰ কাৰণে আন্তৰাষ্ট্ৰীয় ভিত্তিত নিয়ন্ত্ৰণ ব্যৱস্থাটো গঢ়ি তোলাৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) ঃ এই কথাটো ঠিক যে ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ নিয়ন্ত্ৰণৰ ব্যৱস্থাটো অসমৰ পক্ষে যে সম্ভৱপৰ নহয়েই তাৰোপৰি ভাৰতবৰ্ষৰ পক্ষেও টান এটা কাম। বিশেষকৈ বাংলাদেশৰ লগত সংশ্লিষ্ঠ হোৱাৰ কাৰণে বাংলাদেশৰ লগতো ইয়াৰ সংযোগ ৰাখিব লাগিব। সেই কাৰনেই আন্তৰাষ্ট্ৰীয় ভিত্তিত ইয়াৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰাটোৰ ব্যৱস্থা ইতিমধ্যে চলিছে। এইটো আমাৰ কথা নহয়। ভাৰত চৰকাৰে এই বিষয়ে চিন্তা কৰিছে।

২। Shri Dulal Chandra Barua : By considering the financial aspect and also the Problems created by the mighty Brahmaputra, was it not the declared policy of the Government of India to take this as a national project and not a State Project? If so, why the Government of India have not taken up the entire project at their own cost ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : Initially it had been taken up as a State project, but in view of the enormity of the Problem and the complications that have arisen, the Government of India have decided to take this project at the national level. Therefore, the Government of India will take it over.

শ্ৰীমতী ৰেণুকাদেৱী বৰকটকী ঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, মই মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ক সুধিব খুজিছো যে,— Brahmaputra Flood Control Commission কৰাৰ আগতে অসম চৰকাৰ আৰু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ মাজত এনেকুৱা কিবা আলোচনা হৈছিল নেকি ? যি আলোচনাত এই কমিশ্যনৰ সমূদায় টকা কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰেই বহন কৰিব বুলি মান্তি হৈছিল ? আৰু যদি হৈছিল তেন্তে সেই ধন আজিও কিয় দিয়া হোৱা নাই ?

দ্বিতীয়তে,— এই Commission ৰ Master plan খন আমি চাব পাৰো নেকি ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী) ঃ Brahmaputra Commission ৰ

পৰিমান বহন কৰিব পাৰিম সেইটোও তাত আছিল। কিন্তু সেইটোৰ সম্বন্ধে তেওঁ-লোকে কোনো আশ্বাস দিব পৰা নাছিল।

শ্ৰীমতী ৰেণুকাদেৱী বৰকটকী ঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, উত্তৰটো ঠিক নহ'ল। মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে আকৌ ওলোটাকৈ কব।

Shri Lakshyadhar Doley ; In the event of the Brahmaputra Flood control Commission being over taken by the Government of India, what will be the position of the Government of Assam in relation to that Commission ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী) ঃ কথাটো বুজা নাই। ভাৰত চৰকাৰে প্ৰচেষ্টাটো ললে আমাৰ Position টো কি হব ? অন্যান্য Central project ৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ যি সম্পৰ্ক এই ক্ষেত্ৰটো সেই একেই সম্বন্ধ।

শ্ৰীমতী ৰেণুকাদেৱী বৰকটকী ঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, এই কমিশ্যানটোত কেইবা খনো দেশ জড়িত থকাৰ কাৰণে ই আন্তৰ্জ্জাতিক পৰ্য্যায়লৈ যাব। যাইহওঁক কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ লগত যি দেওনা পাওনা হৈছে সেইটো নোপোৱাৰ কাৰণেই কাম আৰম্ভ কৰা নাই। এতিয়া মোৰ কথা হৈছে যে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে আমাক আশ্বাস দিছিল নে অসম চৰকাৰেহে ভাৰত চৰকাৰক এই বুলি কৈছিল কিযে আমি চেষ্টা কৰি চাম, বা আমি Consider কৰি চাম ইত্যাদি ? নে তেখেত সকলে ভাৰত চৰকাৰক খোলা খুলি কৈয়ে কৈছিল ? দ্বিতীয়তে, master plan খন চাব পৰা নহয় নেকি ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী) ঃ ভাৰত চৰকাৰেই এই Commissionৰ কাৰণে গোটেই খিনি টকা বহন কৰিব বুলি আশ্বাস দিয়া নাই। আমিহে ভাৰত চৰকাৰৰ পৰা গোটেইখিনি টকা পাবৰ কাৰণে যত্ন কৰিছোঁ।

শ্ৰীমতী ৰেণুকাদেৱী বৰকটকী ঃ ভাৰত চৰকাৰৰ পৰা আশ্বাস নেপাওঁতেই অসম চৰকাৰেই এই কাম কৰিব পাৰিব বুলি মান্তি হৈছিল নেকি ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী) ঃ অধ্যক্ষ মহোদয়,—ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীয়ে যি বিপদৰ সৃষ্টি কৰিছে তাৰ পৰা পৰিত্ৰাণ পাবৰ কাৰণে আমি চেষ্টা কৰিছো আৰু সেইমতে কামো আৰম্ভ কৰিছো। তাৰ লগে লগে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ ওচৰতো দাবী উত্থাপন কৰিছোঁ।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা ঃ সেই কথাটো সত্য নহয়। এইটো কথা সত্য নেকি যে inaugural meetingত Dr. K. L. Rao এ শতকৰা ১০০% ভাগেই কেন্দ্ৰীয়

চৰকাৰে বহন কৰিব বুলি কৈছিল ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী) ঃ এই কথাটো আমি তেনেকৈ নেজানো। গোটেই খৰছটো বহন কৰিবলৈ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে স্বীকাৰ কৰা নাই। এই বিষয়ে আমাৰ Flood Control বিভাগৰ মন্ত্ৰীয়ে কব পাৰে।

শ্ৰীচৈয়দ আহম্মদ আলী (মন্ত্ৰী) ঃ ৰাজ্যিক চৰকাৰৰ পৰা গোটেই খৰছটো কেন্দ্ৰই বহন কৰিবলৈ আমি চেষ্টা কৰি আছো। ১৯৭০ চনত আগৰ মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে দিল্লীত Prime-Minister, Finance Minister আৰু Dr. K. L. Rao আদিক লগ ধৰিছিল। Dr. K. L. Rao Boardৰ Chairman আৰু Union Minister ও আছিল। Dr. Rao এ গোটেই টকাটো কেন্দ্ৰই বহন কৰিব বুলি কৈছিল যদিও তেখেতৰ হাতত Financial Authority নাই।

১৯৭০ চনত Prime Minister আহোতে Publicly কৈছিল যে এই খৰছটো State Budget ত যাতে ধৰা হয় তাৰ কাৰণে চিন্তা কৰিছোঁ। Dr. K. L Rao য়েও এইটো চেষ্টা কৰি আছে যদিও তেখেতৰ Financial authority নাই। অন্যহাতেদি repeatedly আমাৰ ফালৰ পৰাও চেষ্টা কৰি থকা হৈছে। কিন্তু এই সম্পৰ্কে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা আজিও কোনো Categorical-reply পোৱা নাই।

শ্ৰীগৌৰীশংকৰ ভট্টাচাৰ্য্য ঃ ফাইনেন্‌চিয়েল পাৱাৰ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ কিমান আছে কব নোৱাৰো। কিন্তু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ এখন ব্ৰহ্মপুত্ৰ বান-নিয়ন্ত্ৰণ উদ্বোধনী সভাত কেন্দ্ৰীয় মন্ত্ৰী গৰাকীয়ে প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল যে ব্ৰহ্মপুত্ৰ বান-নিয়ন্ত্ৰণৰ কাৰণে ৫০ কোটি টকা খৰছ কৰা হব আৰু তাৰ ভিতৰত ১৫ কোটি টকা দিবলৈ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ সন্মত আছে বুলি যোৱা বছৰৰ বিধান সভাত কৈছিল। এইবোৰ খাটাং প্ৰতিশ্ৰুতি দিয়াৰ পাছতো যদি খেলিমেলি কৰে তেন্তে চৰকাৰৰ ওপৰত ৰাইজৰ কেনেকৈ আস্থা থাকিব ?

শ্ৰীচৈয়দ আহম্মদ আলী (মন্ত্ৰী) ঃ চৰকাৰে এইটো কথা কৈছিল সচাঁ। কিন্তু ইতিমধ্যে চাৰ্কামষ্টেন্‌চেচ্‌ চেঞ্জ হল, আৰু সেই সকলোবোৰ কথা সদনত আলোচনা হোৱাটোও সচাঁ। তাৰ পাছত মাষ্টাৰ প্লেনত এটা ৰাফ্‌ এষ্টিমেট কৰা হল যে—লোহিতত কিমান খৰছ হব আৰু পাগলাদিয়াত কিমান হব। এইদৰে হিছাব কৰি দেখা গল যে সৰ্ব্বমুঠ ৫০০ কোটি খৰচ হব। এই কথাটো কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক আমাৰ ফালৰ পৰা জনোৱা হল। তেতিয়া কেন্দ্ৰীয় ৫০০ কোটি টকা লাগে বুলি কোৱাত কথাটো পুনৰ বিবেচনা কৰি আছে ঃ কিন্তু এতিয়ালৈকে

আমি টকা পোৱা নাই।

Re : Nationalisation of Tea Industry :

Shri Dulal Chandra Barua asked :

*107. Will the Minister-in-charge of Industries be pleased to state :

(a) Whether the Government proposed to nationalise the Tea Industry in Assam ?

(b) If so, whether Government has taken any step towards that direction ?

(c) If not, why not ?

Shri Mahammad Idris (Minister, Industries) replied :

(a) No.

(b) Does not arise in view of reply to (a).

(c) It is not considered necessary or possible at this stage.

Reply to (c) was amended as follows :—

We are not against nationalisation as such. But Tea Industry being covered by the Tea Act, 1953, passed by Parliament, this industry is now within the Centre's jurisdiction.

Shri Dulal Chandra Barua : Though it is within the jurisdiction of the Centre it is the national policy that for the economic improvement of the people and the State any industry can be taken over by the Government. Therefore by considering the present economic position of the state and also by considering the industrial development of the State do the Government not think it essential to nationalise the tea industry of Assam ?

Shri Md, Idris (Minister) : Sir, I have said that this is a Central subject and it is

1953 passed by Parliament on 20.5.53. There, in the Chapter I, preliminary Section 2 it is stated "Declaration as to expediency of control by the Union—It is hereby declared that it is expedient in public interest that the Union should take under its control the Tea Industry".

শ্রীগৌৰী শংকৰ ভট্টাচাৰ্য্য ঃ টি-ইণ্ডাষ্টিৰ দুটা পাৰ্ট্ আছে। এটা ইণ্ডাষ্ট্ৰিয়েল পাৰ্ট্, আৰু আনটো এগ্ৰিকালচাৰেল পাৰ্ট্। যেতিয়া টেক্সৰ ব্যৱস্থা কৰা হয়। তেতিয়া দুটা ৰকমে কৰা হয়। ইণ্ডাষ্ট্ৰিৰ পাৰ্টৰ পৰা টেক্সটো ইণ্ডাষ্ট্ৰিয়েল ইন্‌কাম টেক্স লয় আৰু এগ্ৰিকালচাৰ পাৰ্টৰ পৰা এগ্ৰিকালচাৰ ইনকাম টেক্সে লয়। কিন্তু যিটো চাহ শিল্প তেখেত সকলে লৈছে, সেইটো কৃষিৰ দিশত পৰে আৰু সেইটো আমাৰ চৰকাৰৰ ভিতৰত পৰে। গতিকে ৰাজ্য চৰকাৰে যদি এই চাঁহ শিল্পটো জনসাধাৰণৰ স্বাৰ্থৰ কাৰণে জাতীয়কৰণ কৰে তেন্তে ভাল হয়। কাৰণ এতিয়া তাত ১১৫৩ জন কৰ্ম্মচাৰীক ছাতাই কৰিছে। সেই কাৰণে এই জনসাধাৰণৰ স্বাৰ্থৰ কাৰণে আমাৰ ৰাজ্যচৰকাৰে তেনে চুপাৰিচ্ বা পৰামৰ্শ আদি দিয়াত কোনো বাধা নাই। গতিকে ৰাজ্য চৰকাৰে তেনেকৈ পৰামৰ্শ দিবনে ? আৰু জনসাধাৰণৰ স্বাৰ্থৰ কাৰণে জাতীয়কৰণ কৰিবনে ?

শ্ৰীমহম্মদ ইদ্ৰিছ (মন্ত্ৰী) ঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্যৰ পৰামৰ্শটো অতি মূল্যবান, তাত কোনো সন্দেহ নাই। সেইকাৰণে আমাৰ চৰকাৰে এইটো বিবেচনা কৰাত কোনো আপত্তি নাই। অৱশ্যে মই ইন্‌ফৰ্‌মেলিহে জানিছোঁ, ফৰ্‌মেলি খবৰ পোৱা নাই। (হাহি)

Mr. Speaker : You need not speak on what is not official.

Shri Md. Idris (Minister) : Sir, we know that a proposal to take over the tea industry of the state of Kerala was taken into consideration and they had actually passed a Bill and it was sent to the President for his assent. But the President was not pleased to give his assent to the Bill. As Mr. Bhattacharyya wanted that we should make some endeavour to take over this industry, we

the Assam Tea Employees Industrial Co-operative Ltd. এতিয়া আমাৰ উদ্দেশ্য হ'ল সাংগঠনিক মাধ্যমৰ যোগেদি ভলণ্টিয়াৰী নেগচিয়েচনৰ মাধ্যমত বাগিচা চিনা হৈছে।

শ্ৰীগৌৰী শংকৰ ভট্টাচাৰ্য্য ঃ এতিয়ালৈকে দুটামান বাগিছা আমাৰ চৰকাৰে লৈছে বা লোৱাৰ প্ৰস্তাৱ কৰিছে। কিন্তু বৰ্ত্তমান যিটো কাৰবাৰ চলিছে অৰ্থাত যি দুখন বাগিছা আমাৰ চৰকাৰে লব বিচাৰিছে তাত কোনো লাভ নাই, বৰঞ্চ তাত ক্ষতিপূৰণহে দিব লাগে। গতিকে যিবিলাক ললে আমাৰ লোকচান হয় আৰু অৰ্থনৈতিক ফালৰ পৰা ক্ষতি হওঁ, সেইবিলাক নলৈ বহুতো ৰাইজৰ মাজত সন্ত্ৰাসৰ সৃষ্টি নকৰাটো চেষ্টা কৰিবনে ?

শ্ৰীমহম্মদ ইদ্ৰিচ (মন্ত্ৰী) ঃ আমাৰ অল আসাম টি কৰ্পোৰেচন সেই কাৰণে গঠন হৈছে—সেই কথা মাননীয় সদস্যই মোতকৈ বেচি জানে আৰু এইটোও জানে যে কি উদ্দেশ্যে এই কৰ্পোৰেচনটো গঠিত হৈছে। নেগেচিয়েচন মাধ্যমত লোৱাৰ কাৰণে বোধকৰো মাননীয় সদস্যই দুখন বাগিছা লোৱা বুলি ভাবিছে। কিন্তু আচলতে সাতখন বাগিছা লোৱা হৈছে। গতিকে লেবাৰ স্কীমত যিখিনি কথা আছে সেইখিনি মোতকৈ লেবাৰ মন্ত্ৰীয়ে বেছি জানিব। সেই কাৰণে ৰোগী বা বেমাৰী বাগিছা বিলাকক বোধকৰো ভাল কৰিবলৈ লোৱাটো বেয়া হৈছে নেকি ?

শ্ৰীদুলাল খাউণ্ড ঃ এই সদনত আমাৰ মাননীয় সদস্যই সাতখন বাগিছা কিনা বুলি কৈছে। কিন্তু নেগচিয়েচনৰ জৰিয়তে বাগিছাবিলাক লোৱাৰ আগতে আৰু আমাৰ টি-কৰ্পোৰেচনে গম পোৱাৰ আগতে মনে মনে ইতিমধ্যে বাগিছা-বিলাক বিক্ৰি হব ধৰিছে,—সেই বিষয়ে চৰকাৰে বন্ধ কৰিবৰ কাৰণে কিবা ব্যৱস্থা কৰিছেনে ?

শ্ৰীমহম্মদ ইদ্ৰিচ, (মন্ত্ৰী) ঃ চৰকাৰে কম্পালচৰিলি একো কৰিব নোৱাৰো। কিন্তু নেগচিয়েচন্সৰ জৰিয়তে আমাৰ টি-কৰ্পোৰেচনে যাতে লব পাৰে তাৰ কাৰণে আমি অল ইণ্ডিয়া টি-এচটিয়েচনৰ লগত যোগাযোগ কৰিছো আৰু কোনোবাই যদি বিক্ৰি কৰিব খোজে তেন্তে আমাক খবৰ দিলে ভাল হয়।

শ্ৰীপ্ৰেমধৰ বৰা ঃ আমাৰ ৰাজ্যিক চৰকাৰৰ অনুমোদন নোহোৱাকৈ যে কোনেও বাগিছা বিক্ৰি কৰিব নোৱাৰে—সেই কথা চৰকাৰে জানেনে ?

(উত্তৰ নাই)

Shri Mohitosh Purkayastha (Minister, Supply) : Mr. Speaker, Sir, with your permission I want to say a few

words on this issue. There is a Central Act viz : Industrial Development and Regulation Act under which mismanaged undertakings can be taken over by the Government. In the Schedule of that Act the Tea Industry is not there. We have represented to the Government of India for inclusion of Tea Industry in the Schedule of that Act and for this purpose, myself and the Minister, Labour represented to the Government of India in the first week of May last.

শ্ৰীগৌৰী শংকৰ ভট্টাচাৰ্য্য ঃ সেইখন বাগান কেৱল কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে লোৱাৰ কথা, ৰাজ্যিক চৰকাৰে লোৱাৰ কথা নহয় ।

শ্ৰীমহম্মদ ইদ্ৰিছ (মন্ত্ৰী) ঃ এইটো ইন্দ্ৰাষ্ট্ৰিৰ ……….

শ্ৰীপ্ৰেমধৰ বৰা ঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, ৰাজ্যিক চৰকাৰৰ অনুমতি নোহোৱাকৈ কেনেকৈ এই বাগান বিলাক হস্তান্তৰ বা বিক্ৰি হৈ আছে মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনে ?

শ্ৰীগজেন তাঁতী ঃ অসম চৰকাৰৰ এটা ৰিকমেনদেশ্যন লাগে । কিন্তু শেষত ৰিৰ্জাভ বেংকৰ এপ্ৰভেল হোৱাৰ পিছতহে সম্পূৰ্ণ হস্তান্তৰ হব পাৰে ।

শ্ৰীপ্ৰেমধৰ বৰা ঃ ইতিমধ্যে যে বিক্ৰি হৈছে তাত অসম চৰকাৰৰ অনুমোদন আছে নেকি ?

শ্ৰীগজেন তাঁতী ঃ টি কৰপৰেচনে যিটো দাম দিয়ে তাতকৈ বাহিৰা লোক সকলে বেছি দাম দিয়ে । অৱশ্যে ৰিৰ্জাভ বেংকে এখন বাগিছাৰ বিক্ৰিত ৰিফিউজ কৰিছে । এই সম্পৰ্কে ৰিৰ্জাভ বেংক তথা ভাৰত চৰকাৰৰ লগত যোগাযোগ কৰি থকা হৈছে ।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা ঃ আমাৰ ইয়াত টি ইণ্ডাষ্ট্ৰি আছে কিন্তু তেনেস্থলতো অসমৰ যি বিলাক ভাল ভাল বাগান সেই বিলাক বাগান বাহিৰৰ মানুহক কলিকতাতে নিগচিয়েট কৰি বিক্ৰি কৰাৰ বন্দবস্ত কৰিছে । ইতিমধ্যে চৈকটা বাগান খন বিক্ৰি কৰাৰ বন্দবস্ত কৰিছে । গতিকে আমি যদি টি ইণ্ডাষ্ট্ৰিটো এসময়ত লগ লগা হয় তেন্তে বৰ্ত্তমানে আমাৰ যি নীতি নিয়ম আছে তাক সংশোধন কৰি হলেও অসমৰ বাগান বিলাক বাহিৰৰ মানুহক যাতে বিক্ৰি কৰিব নোৱাৰে চৰকাৰে তেনে ব্যৱস্থা কৰিব নে ?

শ্ৰীমহম্মদ ইদ্ৰিছ (মন্ত্ৰী) ঃ বিক্ৰি হবলগীয়া চাহ বাগিছাবোৰ বাহিৰা

যত্ন কৰি আছো। সেই মৰ্ম্মে অল ইণ্ডিয়া টি এচচিয়েচনৰ লগত যোগাযোগ কৰি থকা হৈছে।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা ঃ অল ইণ্ডিয়া টি এচচিয়েচনৰ লগত আমাৰ কোনো সম্পৰ্ক নাই। উদাহৰণ স্বৰূপে কব খুজিছো যে, যোৱা কেইবছৰ যিবিলাক চাহ বাগিছা বিক্ৰি হৈ গল সেইবিলাক টি কৰপোৰেচনৰ তত্‌পৰতাৰ অভাৱত কলিকতাত মালিকসকলে তলে তলে বেছি মুল্য নিৰূপন কৰি অন্য মানুহক দি দিলে। গতিকে এনেকৈয়ে অসমৰ ভাল ভাল বাগানবিলাক যথা যথ ব্যৱস্থাৰ অভাৱত আগলৈকেও অন্যৰ হাতলৈ গুচি যাব। মই অকল ইণ্ডাষ্ট্ৰিৰ মন্ত্ৰীকেই কোৱা নাই লগতে মুখ্য মন্ত্ৰীকো কৈছো যে এনে ধৰণৰ টেনজেকচন বন্ধ কৰিবৰ কাৰণে যদি আইনৰ জৰিয়তে ব্যৱস্থা কৰিবলগীয়া হয় তেন্তে তাকো কৰিবনে ?

শ্ৰীমহম্মদ ইদ্ৰিছ (মন্ত্ৰী) ঃ এই সম্পৰ্কে যথেষ্ট প্ৰচেষ্টা চলাই থকা হৈছে আৰু হব। এই বাগিছা কেইখন যাতে বাহিৰা পাৰ্টিৰ হাতলৈ নাযায় তাৰ অসম টি কৰপৰেচনে যত্ন লৈছে।

বিষয় ঃ দৰিয়া চাহ বাগিছা।

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰাই সুধিছে ঃ

*১০৮। মাননীয় শ্ৰম বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে ঃ

ক) গোলাঘাট মহকুমাৰ দৰিয়া চাহ বাগিছা আৰু বৰকলং চাহ বাগিছা দুখন অলপতে তলাবন্ধ কৰি দিবৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে, সঁচানে ?

(খ) এই চাহ বাগিছা দুখনত সৰ্ব্বমুঠ কিমান মজদুৰে কাম কৰে আৰু বাগিছা দুখন বন্ধ হৈ গলে মজদুৰ কিমান চাটাই হব ?

(গ) এই চাটাই হৈ যাবলগা বা কৰ্ম্মহীন হৈ যাবলগা মজদুৰসকলৰ কি ব্যৱস্থা চৰকাৰে আৰু চাহ কোম্পানীটোৱে লৈছে জনাবনে ?

ঘ) এই বাগিছা দুখনত কিমানজন কৰ্ম্মচাৰীয়ে বৰ্ত্তমান কাম কৰে আৰু এই সকলো যদি চাটাই হয় তেন্তে কি ব্যৱস্থা হব।

শ্ৰীগজেন তাঁতী শ্ৰম বিভাগৰ মন্ত্ৰীয়ে উত্তৰ দিছে ঃ

(ক) গোলাঘাট মহকুমাৰ দৰিয়া আৰু বৰকলং চাহ বাগিছাৰ মজদুৰ আৰু কৰ্ম্মচাৰীসকলৰ ওপৰত মালিকে চাটাই নোটিছ দিছে। যিহেতু গোটেই বিলাক মজদুৰ আৰু কৰ্ম্মচাৰীৰ ওপৰত নোটিছ দিছে, মালিকৰ উদ্দেশ্য বাগান বন্ধ কৰাতো।

(খ) এই বাগানত কাম কৰা সৰ্ব্বমুঠ মজদুৰৰ সংখ্যা হ'ল ১,১৫১ আৰু

নোটিছ দিছে ।

(গ) বৰ্ত্তমান চৰকাৰৰ শ্ৰম বিভাগে মালিক পক্ষ্য আৰু অসম চাহ মজদুৰ সংঘৰ লগত এই বিষয়ে এটা আপোচ মিমাংসা কৰাৰ চেষ্টাত আছে আৰু এই বিষয়ে আলোচনা চলাই আছে । এই বিষয়ে যথাবিহিত ব্যৱস্থা এই চলিথকা আলোচনাৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিছে ।

(ঘ) ওপৰত কোৱা অনুযায়ী এই বাগান দুখনৰ সৰ্ব্বমুঠ মজদুৰৰ সংখ্যা ১,১৫১ আৰু কৰ্মচাৰীৰ সংখ্যা হ'ল ৭৪ জন । এই সকলো মজদুৰ আৰু কৰ্ম্মচাৰীৰ ওপৰত চাটাই নোটিছ দিছে আৰু ইয়াৰ ব্যৱস্থা যথাবিহিত আইন অনুযায়ী লোৱা হব ।

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা ঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, এই দৰিয়া আৰু ৰবকলং এই বাগান দুখন কোন কোম্পানীৰ জনাবনে ?

শ্ৰীগজেন তাঁতী (মন্ত্ৰী) ঃ তেখেতে যিখন নোটিছ দিছে তাৰ পৰা দেখা যায় যে অসমত যিবিলাক চাহ বাগান আছে সেই বিলাকৰ পাৰ্ট মালিক আছে, সেইবাবে সকলোবিলাক জনা সম্ভৱ নহয়, কাৰণ এনেকুৱা চাহ বাগানো আছে যত কেইবা জনো মালিক থাকে । এই দুখন বাগানৰ মালিক হৈছে শ্ৰীটি, আৰ খাউৰী আৰু জি, এন গিতানী ।

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা ঃ এই দৰিয়া আৰু ৰবকলং বাগান দুখনৰ চাহ খেতি মুঠ কিমান হয় ?

শ্ৰীগজেন তাতী (মন্ত্ৰী) ঃ এইটো প্ৰশ্ন বেলেগে কৰিব লাগিব ।

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা ঃ এই বাগানৰ বনুৱা সকলক কি কাৰণে চাটাই কৰিবৰ নটিছ দিছে ?

শ্ৰীগজেন তাঁতী (মন্ত্ৰী) ঃ এই বাগিছা কেইখন আজি কেই বছৰ মান ধৰি লোকচান হৈছে । গতিকে কিছুমান মানুহক ৰিটায়াৰ কৰিব বিচাৰিছে, আৰু তেওঁলোকক কিছুমান স্বত্ত্ব দিয়া হৈছে কিন্তু সেইবিলাক স্বত্ত শ্ৰমিক সকলে মানি লোৱা নাই ।

শ্ৰীনগেন বৰুৱা ঃ অধক্ষ্য মহোদয়, কৰ্ম্মচাৰী সকলক কি কি স্বত্ব দিয়া হৈছে ?

শ্ৰীগজেন তাঁতী (মন্ত্ৰী) ঃ কিছুমান বয়সীয়া মানুহক কামৰ পৰা বাদ দিব । অৰ্থাত যিবিলাকৰ বয়স ৫৫ বছৰৰ বেছি । দিচ ইণ্ডষ্ট্ৰি উইল মেইনটেইন লেবাৰ [illegible] ১/১/৬২ । যিবিলাক মানুহক বাদ দিয়া হব সেইবিলাক মানুহৰ ঠাইত

তেতিয়ালৈকে বনুৱাসকলকো বোনাচ দিয়া নহয় ।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা ঃ মই এটা কথা জানিব বিচাৰিছো যে, ইংৰাজী কৰা বুলি নাভাবেনে ? এই বাগান বিলাক পৰীক্ষা কৰি চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা লোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে ?

শ্ৰীগজেন তাঁতী (মন্ত্ৰী) ঃ এই বাগান যাতে বন্ধ নহয় তাৰ বাবে চেষ্টা কৰা হৈছে আৰু যাতে কৰ্ম্মচাৰী সকল কৰ্ম্মহীন নহয় তাৰ বাবেও চেষ্টা কৰা হব ।

শ্ৰী মৌলনা অব্দুল জলিল চৌধুৰী ঃ ক্যা সরকার কে পাস ঐসা কোঈ কানূন হেয় জিসকে বিনাপর চায় বাগান কে মজদূরোঁকো retired কিয়া জাতা হেয় ? অগর হেয় তো উনকো retirement কে বাদ Pension দিলানেকি কোঈ ব্যৱস্থা হেয় য়া নঁহী ?

শ্ৰীগজেন তাঁতী (মন্ত্ৰী) ঃ বাজেট অধিবেশনত আমাৰ মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে এটা কথা কৈছে যে আমাৰ চৰকাৰে নতুনকৈ এখন Pension and gratuity Act 1-4-72 ত আনিছে ।

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা ঃ চৰকাৰৰ শ্ৰমিক আইন অনুসৰি মজদুৰ সকলে পাবলগীয়া পাৰিশ্ৰমিকৰ পৰিমান কিমান মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনে ?

Sri Gajen Tanti (Minister,) সেইটো Separate question ঃ

শ্ৰীমতী ৰেণুকাদেৱী বৰকটকী ঃ আজি আমাৰ একোখন বাগানৰ লগত হাজাৰ হাজাৰ মজদূৰ জৰীত হৈ আছে এনে অৱস্থাত বাগিছাৰ মালীক সকলে দুখীয়া মজদুৰ সকলক বিপদত পেলাই চাহ বাগিছা বিলাক বন্ধ কৰি দিয়ে, চৰকাৰৰ এনে Machinery আছে নে এই মালীক সকলে যাতে বাগান বিলাক নিজ ইচ্ছামতে বন্ধ কৰিব নোৱাৰে তাক বাধা দিবলৈ ?

শ্ৰীগজেন তাঁতী (মন্ত্ৰী) ঃ তেনেকুৱা Provision আছে ।

শ্ৰীমতী ৰেণুকাদেৱী বৰকটকী ঃ বাগান দুখন কিয় বন্ধ কৰা হৈছে, বন্ধ নকৰিবৰ কাৰণে দিহা কৰা হৈছে নেকি ?

শ্ৰীগজেন তাঁতী (মন্ত্ৰী) ঃ এই বাগান দুখন যাতে বন্ধ কৰিবলৈ দিয়া নহয় তাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে ।

শ্ৰীকবীৰ চন্দ্ৰ ৰায় প্ৰধানী ঃ বাগানৰ আটাইবিলাক কৰ্ম্মচাৰীকে Notice দিয়া হৈছে যে যেতিয়ালৈকে বাগানৰ লাভ নহব তেতিয়ালৈকে তেওঁলোকক পুনৰ

Enquiry Committee বহুৱাব নেকি ?

শ্ৰীগজেন তাঁতী (মন্ত্ৰী) ; Enquiry Committeeৰ প্ৰয়োজন নাই ।

শ্ৰীনগেন বৰুৱা ঃ বাগানৰ ৫০ বছৰৰ ওপৰৰ যি সকল মজদুৰ সেই সকলক চেটাই কৰিব বিচাৰিছে নে গোটেই বিলাককে চেতাই কৰিব বিচাৰিছে ?

শ্ৰীগজেন তাঁতী (মন্ত্ৰী) ঃ প্ৰশ্নৰ উত্তৰত কোৱা হৈছে যে তাত যি সকল মজদুৰ আৰু কৰ্মচাৰী আছে সেই সকলোকে চেতাই দিয়াৰ কাৰণে Notice দিয়া হৈছে ।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা ঃ মই আজি মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াক জনাব বিচাৰিছো যে Tea gardenৰ যিবিলাক Europion Planters আছে আৰু Capitalist আছে সেইবোৰ প্ৰকৃততে Tea Planters নহয় তেওঁলোকে Tea Plantationত interest নিদিয়ে তেওঁলোকক Speculator বুলিহে কব পাৰি । তেওঁলোকে নানা ধৰণৰ plea উলিয়াই হলেও এই বাগানবোৰ বন্ধ কৰি দিয়ে । মন্ত্ৰী মহোদয়ে আশ্বাস দিবনে এই সম্পৰ্কে আটাই বিলাক অনুসন্ধান কৰিবৰ কাৰনে চৰকাৰৰ ফালৰ পক্ষ এটা কমিটি গঠন কৰি দিব ?

শ্ৰীগজেন তাঁতী (মন্ত্ৰী) ঃ মই ভাৰতীয় মালিক সকলৰ মনোবৃত্তি Generalise কৰিব নোখোজো তাৰ ভিতৰত চাহ শিল্পত উন্নতিৰ হকে কাম কৰা ভাৰতীয় মালীক বহুতো আছে আৰশ্যে ২/১ জন শিল্প পতি নোহোৱা নহয় যি বিশেষ আগ্ৰহ নেদেখুৱাই, এই বিষয়ে বিবেচনা কৰি আছো । আগৰ এটা Enquiry Committee ৰো Report Pending হৈ আছে গতিকে নতুনকৈ তদন্ত কমিটি পতাৰ বিবেচনা কৰা হোৱা নাই ।

শ্ৰীপ্ৰেমধৰ বৰা ঃ এই যে এজন শিল্পপতি বাউৰী ফীতানী কেতিয়াৰে পৰা এই উদ্যোগত সোমাই পৰিল, প্ৰথমৰে পৰাই আছে নে মাজতে সোমাল ।

শ্ৰীগজেন তাতী (মন্ত্ৰী) ঃ ১৯৫৩ চনৰ আগৰে পৰাই এই বাগিছাত সোমাইছে ।

শ্ৰীদুলাল খাউণ্ড ঃ এই বাগিছা বিলাকৰ শ্ৰমিক বা মজদুৰ সকলৰ ভবিষ্য নীধি যি আছে সেই টকা জমা দিছে নে নাই ।

শ্ৰীগজেন তাঁতী (মন্ত্ৰী) ঃ সেইটো Separate প্ৰশ্ন, ৪ লাখতকৈ বেচি টকা দিয়া হোৱা নাই ।

শ্ৰীদুলাল খাউণ্ড ঃ চৰকাৰে এই টকা মাটিৰ বাবদ এই বাগান ২ খনৰ ক্ষতি-

শ্ৰীগজেন তাঁতী (মন্ত্ৰী) ঃ আমাৰ আইনত যি ব্যৱস্থা আছে সেই মতে বাকী আয় case কৰিব পাৰি। ২টা Criminal case চলি আছে ।

শ্ৰীবলোভদ্ৰ দাস ঃ এই বাগিছাত মহিলা কিমান আছে আৰু বিধবা কিমান আছে ?

Shri Gajen Tanti (Minister) ঃ ভাগভাগ কৰি ৰখা হোৱা নাই ।

শ্ৰীনাৰদ কুমাৰ ঃ আমাৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনেকি যে I. N. T. U. Cৰ যি দুটা অনুস্থান আছে, ১৯৫৯-চনত হোৱা Aggrement মতে কোনো বাগানৰ বনুৱাক Retrencement কৰিব নোৱাৰে, এই বিষয়ে মন্ত্ৰীমহোদয়ে ব্যৱস্থা লবনে ?

শ্ৰীগজেন তাঁতী (মন্ত্ৰী) ঃ ১৯৫৯ চনৰ কথাটো মই আগতেই কৈছো, standing Labour কমিটিৰ এটা সিদ্ধান্ত আছেই ।

এই বাগিছাখনৰ Aggrement Violated কৰা হোৱা নাই ।

বিষয় ঃ নগাওঁ চিভিল হস্পিটেল

শ্ৰীকেহোৰাম হাজৰিকাই সুধিছে ঃ

* ১০৯ । মাননীয় স্বাস্থ্য বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাব নে—

(ক) নগাওঁ চিভিল হস্পিটেলত indoor ৰোগী সকলৰ বিচনাৰ ওচৰত খোৱা পানী যোগান ধৰাৰ কিবা ব্যৱস্থা আছে নে ?

(খ) যদি নাই চৰকাৰে ইয়াৰ এটা ব্যবস্থা কৰি ৰোগী সকলক পানী পানীকৈ আৰ্ত্তনাদ কৰি থকাৰ পৰা পৰিত্ৰাণ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব নে ?

শ্ৰীচন্দ্ৰসিং টেৰণ (স্বাস্থ্য বিভাগৰ মন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে ঃ

(ক) নগাওঁ চিভিল হস্পিটেলত indoor ৰোগীৰ খোৱা পানীৰ কাৰণে প্ৰত্যেক ৰোগীৰ বিচনাৰ পাৰ্শে এক বটল কৰি খোৱা পানী ব্যবস্থা আছে।

(খ) প্ৰশ্ন নুঠে ।

শ্ৰীপীত সিং কোৱঁৰ ঃ চাৰ, বটলত পানী দিয়াৰ ব্যৱস্থাটো কেতিয়াৰ পৰা কৰিলে, প্ৰশ্ন দিয়াৰ পিচতনে আগেয়ে ?

শ্ৰীচন্দ্ৰ সিং টেৰন (মন্ত্ৰী) ঃ আগৰে পৰা চলি আছে ।

শ্ৰীপীত সিং কোৱঁৰ ঃ বটলত পানী দিয়াৰ বাহিৰেও মাগ, গিলাচ আদি দিয়াৰ ব্যৱস্থা আছেনে ?

আদিও দিয়াৰ ব্যৱস্থা থাকে ।

শ্ৰীপীত সিং কোঁৱৰ ঃ অনুসন্ধান কৰি কোৱা হৈছে নে এনেয়ে কোৱা হৈছে ?

শ্ৰীচন্দ্ৰ সিং টেৰন (মন্ত্ৰী) ঃ মই খবৰ কৰি কৈছো ।

শ্ৰীদুলাল খাউণ্ড ঃ গড় হিচাবে একোটা বটলত কিমান পানী ধৰে আৰু কিমান সময়ৰ কাৰণে দিয়া হয় ?

শ্ৰীচন্দ্ৰ সিং টেৰন (মন্ত্ৰী) ঃ এবটলত যিমান ধৰে সিমান দিয়া হয়, আৰু সেইখিনি টুকুৱাৰ পিচত নাৰ্চ বা ওৱাৰ্ড বয়ক খুজিব লাগে, খুজিলেই তেওঁলোকে পানী দিয়ে ।

শ্ৰীতুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা ঃ বটলত পানী দিয়াৰ ব্যৱস্থাটো অকল নগাৱঁতেই নহয় সকলো হস্পিতালতে আছে । কিন্তু কোনো চিভিল হস্পিতালতে দিয়া নহয়, এই কথাটো মন্ত্ৰী মহোদয়ে জানেনে ।

শ্ৰীচন্দ্ৰ সিং টেৰন (মন্ত্ৰী) ঃ মই দিয়ে বুলিয়েই জানো; যদি কৰবাত দিয়া নহয়, তেন্তে এইটো গুৰুতৰ কথা, খবৰ লোৱা হব ।

শ্ৰীতুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা ঃ মই জনাব খুজিছো যে যোৰহাটৰ চিভিল হস্পিতালত ৰোগীয়ে পানী পানী কৰি হাহাকাৰ কৰি মৰে, চৰকাৰে জানেনে ?

শ্ৰীচন্দ্ৰ সিং টেৰন (মন্ত্ৰী) ঃ মই এই কথাটো নাজানো, খবৰ কৰিব লাগিব ।

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা ঃ সাধাৰণতে এবটল পানী দিয়া হয়, সেই বটল শেষ হোৱাৰ পিছত আকৌ পানী দিয়াৰ ব্যৱস্থা নাই, ৰোগীয়ে যাতে সকলো সময়তে পানী পায় তাৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে কৰিব নোৱাৰেনে ?

শ্ৰীচন্দ্ৰ সিং টেৰন (মন্ত্ৰী) ঃ পানী শেষ হোৱাৰ পিচত ওৱাৰ্ড বয়ক খুজিলে আকৌ পানী দিয়ে, কোনোৱা বিশেষ সময়ত সেইটোৰ যদি গাফীলতী কৰিছে মই নাজানো ।

শ্ৰীগিয়াচুদ্দিন আহমেদ ঃ চাৰ, আচল কথাটো এৰাই গৈছে । পানী দিয়াৰ ব্যৱস্থা আছে, ওৱাৰ্ড বয় আছে, নাৰ্চ আছে সেই সকলো কথা আমি জানো আৰু বটলত পানী দিয়া, গিলাচ, মাগ থকা কথাটোও আমি জানো । কিন্তু সেইবোৰ কাৰ্য্যকৰী নহয় । এতিয়া কথা হল, পানী দিয়া ব্যৱস্থাটো যাতে ভবিষ্যতে ভালদৰে হয় আৰু কোনো অবহেলা কৰা নহয়, তাৰ এটা ব্যৱস্থা চৰকাৰে কৰিবনে ?

শ্ৰীদেবেন বৰা ঃ যি পানী দিয়া হয়, সেই পানী পৰিষ্কাৰ খানী নে খাল-দোংৰ পানী ?

শ্ৰীচন্দ্ৰ সিং টেৰন (মন্ত্ৰী) ঃ ফিলটাৰ পানী দিয়া হয় ।

শ্ৰীৰেণুকা দেৱী বৰকটকী ঃ চহৰ অঞ্চলবোৰত ফিলটাৰ পানী দিয়াৰ ব্যৱস্থা আছে বুলি মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে, কিন্তু গাওঁ অঞ্চল সমূহত যিবিলাক পাবলিক হেল্‌থ চেণ্টাৰত বেদ আছে সেইবিলাকতো ফিলটাৰ পানী দিয়াৰ ব্যৱস্থা আছে নে ?

শ্ৰীচন্দ্ৰ সিং টেৰন (মন্ত্ৰী) ঃ তাত ব্যৱস্থা আছে ।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা ঃ মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে পানী দিয়াৰ ব্যৱস্থা আছে, ওৱাৰ্ড বয় আছে কিন্তু মন্ত্ৰী মহোদয়ে এই কথা জানে নে যে তাত বেলৰ কোনো ব্যৱস্থা নাই, ৰোগীৰ হাহাঁকাৰ অৱস্থা হলেও চাওঁতা কোনো নাই । ইয়াৰ এটা অনুসন্ধান কৰিবনে ?

শ্ৰীচন্দ্ৰ সিং টেৰন (মন্ত্ৰী) ঃ নিয়ম মতে নাৰ্চ তাত থাকিব লাগে, কিন্তু যদি কেতিয়াবা কিবা কাৰণত নাৰ্চ অন্য ঠাইত থাকিব লগা হয় তেন্তে কিছু অসুবিধা হয় আৰু মাননীয় সদস্য বৰুৱা ডাঙৰীয়াই যিটো আপত্তি কৰিছে সেইটোৰ সম্পৰ্কে নিশ্চয় তদন্ত কৰি চাম ।

ডঃ সুৰেন দাস ঃ মন্ত্ৰী মহোদয়ে কবনে যে নগাওঁ হস্পিতালত কিমানটা ফিলটাৰ আছে আৰু সেই ফিলটাৰ বোৰৰ কেপাচিটি কিমান ?

শ্ৰীচন্দ্ৰ সিং টেৰন (মন্ত্ৰী) ঃ ফিলটাৰ কিমান আছে আৰু তাৰ কেপাচিটি কিমান মই কব নোৱাৰো ।

(Starred Question No 110 was not called for)

বিষয় ঃ নগাবাটত পশুচিকিৎসালয়

শ্ৰীজয়চন্দ্ৰ বৰাই সুধিছে ঃ

★১১১ । মাননীয় পশুচিকিৎসা বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাব নে—

(ক) যোৰহাট মহকুমাৰ নগাবাট অঞ্চলৰ চৌপাশে চৰকাৰী মাটি দি নতুনকৈ প্ৰতিষ্ঠা কৰা খেতিয়ক ৰাইজৰ গৰু ম'হ চিকিৎসাৰ বাবে পশুচিকিৎসালয় এখন প্ৰতিষ্ঠা কৰিব নে ?

(খ) যদি কৰে, চৰকাৰে কি ব্যৱস্থা হাতত লৈছে ?

(গ) যদি নাই লোৱা, তেন্তে কিবা ব্যৱস্থা কৰিব নে ?

(ক), (খ) আৰু (গ) নগাবাটত পূৰ্ণ পৰ্য্যায়ৰ পশুচিকিৎসালয় এখন স্থাপন কৰাৰ কোনো আঁচনি বৰ্ত্তমান চৰকাৰৰ হাতত নাই । বৰ্ত্তমান তাত এটা প্ৰাথমিক পশুচিকিৎসা কেন্দ্ৰ গাওঁ পঞ্চায়তৰ অফিচতে চলাই থকা হৈছে । তাত ক্ষেত্ৰ সহায়ক (V. F. A.) থকাৰ কোনো সুবিধা নথকাত তেওঁ বৰহোলা পশুচিকিৎসালয়ৰ পৰা অহা-যোৱা কৰি কাম চলাই আছে । এই চিকিৎসালয় প্ৰাথমিক কেন্দ্ৰটোৰ কাৰণে বিভাগীয় তৰফৰ পৰা ঘৰ সাজি দিয়া বিষয়টো চৰকাৰে বিবেচনা কৰিব ।

শ্ৰীবলোভদ্ৰ দাস ঃ আমাৰ যি খন বৰখলা হস্পিতাল আছে, তাত যিবিলাক Field Asstt. য়ে কাম কৰি আছে আৰু তেওঁলোকে বাস কৰা সেই ঘৰবোৰ কিছু বছৰ আগতে নগাই জ্বলাই দিছে এইবিলাক মেৰামতি কৰিবৰ কাৰণে চিন্তা কৰিছে নেকি ?

শ্ৰীজয়ভদ্ৰ হাগজেৰ (মন্ত্ৰী) ঃ মই উত্তৰত কৈছোয়েই, সেইটো বিবেচনা কৰা হব ।

শ্ৰীবলোভদ্ৰ দাস ঃ চাৰ, মবাইল ডিচপেন্সৰী বিলাক অপাৰেট কৰিছে নে নাই ?

শ্ৰীজয়ভদ্ৰ হাগজেৰ (মন্ত্ৰী) ঃ প্ৰশ্নই দিয়া নাই ? প্ৰশ্ন দিলেহে উত্তৰ দিব পাৰি ।

শ্ৰীগিয়াচুদ্দিন আহম্মেদ ঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, প্ৰশ্ন কৰোতাই প্ৰশ্ন কৰিছে আৰু উত্তৰ দিওঁতাই উত্তৰ দিছে, কিন্তু আমি হলে একো শুনা নাই ।

শ্ৰীসোণেশ্বৰ বৰা ঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে উত্তৰ দিছে যে বৰ হোলাৰ পৰা নগাবাটলৈ এজন ভি, এফ, এয়ে অহা-যোৱা কৰি চিকিৎসা কৰে, কিন্তু এই দুয়ো ঠাইৰ মাজৰ দূৰত্ব কিমান হব মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনে ?

শ্ৰীজয়ভদ্ৰ হাগজেৰ (মন্ত্ৰী) ঃ ৭ মাইল ।

শ্ৰীসোণেশ্বৰ বৰা ঃ ৰৰহোলাৰ পৰা নগাবাটলৈ ৭ মাইল, আৰু নগাবাটৰ পৰা নগাপাহাৰৰ ওচৰত বহি থকা লোক সকললৈ আৰু ৭ মাইল । গতিকে এই ১৪ মাইল বাট অহা-যোৱা কৰি এজন ভি, এফ, এ চিকিৎসা কৰাটো সম্ভৱ হয়নে ?

শ্ৰীজয়ভদ্ৰ হাগজেৰ (মন্ত্ৰী) ঃ অসুবিধা হৈছে বুলি মনে হয় ।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা ঃ যদি মনে হৈছে তেন্তে চৰকাৰে আমাৰ এই কথা-

ব্যৱস্থা কৰি দিব নোৱাৰে নে ?

শ্ৰীৰেণুকা দেৱী বৰকটকী ঃ গৰু আদিৰ বেমাৰ-আজাৰ হলে সেই ভি, এফ, এ, জনে ৰাতি-বিয়লী গৈ চিকিৎসা কৰাত অসুবিধা, গতিকে ভি, এফ জনক এখন এম্বেচেদ'ৰ গাড়ী দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব নোৱাৰেনে ?

শ্ৰীজয় ভদ্ৰ হাগজেৰ (মন্ত্ৰী) ঃ অনুভৱ কৰিলে দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা হব ।

Re : **Veterinary Dispensary at Majuly**

Shri Mal Chandra Pegu
asked :

★ 112. Will the Minister-in-charge of Veterinary be pleased to state—

(a) Whether there are any Veterinary Dispensary at Majuly ?

(b) If so, where are these Dispensaries located ?

(c) The condition of the Buildings of these Dispensaries ?

Shri Joy Bhadra Hagjer (Minister, Veterinary)
replied :

(a) Yes. There are two State Veterinary Dispensaries.

(b) One at Ratanpur and the other at Kamalabari.

(c) The Buildings at Ratanpur State Veterinary Dispensary are now under reconstruction. Those at Kamalabari are not in good condition. Steps are being taken to improve the buildings.

Shri Mal Chandra Pegu : When were the buildings of the Kamalabari State Dispensary constructed and when were these buildings damaged ?

Shri Joy Bhadra Hagjer (Minister, Veterinary) : Sir, at the moment I do not have this information with me.

Shri Mal Chandra Pegu : Whether the Government

propose to get these buildings constructed within this year ?

Shri Joy Bhadra Hagjer (Minister Veterinary) : In my reply I said that the buildings are not in good condition and steps are being taken to improve the buildings.

Shri Ayodhya Ram Das : May I know from the Minister, Veterinary whether the improvement will be made in a short time ?

Shri Joy Bhadra Hagjer (Minister Veterinary) : of all the buildings in the State ?

Shri Ayodhya Ram Das : I mean the buildings at Kamalabari relating to this question.

Shri Joy Bhadra Hagjer (Minister Veterinary) : Yes, within this year.

Shri Mal Chandra Pegu : Whether there is a Veterinary Doctor at Kamalabari and if so, where does he put up ?

Shri Joy Bhadra Hagjer (Minister Veterinary) I suppose he stays at Kamalabari.

Mr. Speaker : Now, the questions are over.

Now Budget discussions will continue.

শ্ৰীলক্ষ্যধৰ দলে ঃ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই এটা কথাৰ প্ৰতি আপোনাৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব খুজিছোঁ। সেইটো হল আমাৰ কৰ্ত্তন প্ৰস্তাব সম্পৰ্কে আমাৰ নিয়মাৱলীৰ ১৪৫ ধাৰা মতে কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ দিয়া হয়। কৰ্ত্তন প্ৰস্তাব কেনেকৈ দিবলাগে, কি কি বিষয়ত দিব পাৰে সেই বিলাক কথা স্পষ্টকৈ লিখা আছে। সেইবোৰ হৈছে ডিচএপ্ৰুভেল অফ পলিচি কাট, ইকনমিক কাট আৰু আনটো হল টোকেন কাট। কৰ্ত্তন প্ৰস্তাব দিওতে কোনে কি বিষয়লৈ দিছে সেইটো স্পষ্টকৈ লিখিব লাগে। কৰ্ত্তন প্ৰস্তাবৰ সম্পৰ্কত আলোচনা কৰিলৈ গৈ কৰ্ত্তন প্ৰস্তাবৰ নামত বহল পৃথিৱীৰ বুকুত থকা গোটেইবোৰ কথাকে আলোচনা কৰা হয়। এই বিষয়টো বিশেষ ভাবে লক্ষ্য কৰিবলগীয়া। কোনোবাই যদি পলিচি কাট কৰিব খুজিছে তেতিয়াহলে সেই কাটৰ সীমাৰ ভিতৰতেই থাকিব লাগে। নহলে পৃথিবীৰ

মোৰ দ্বিতীয় কথা হৈছে কৰ্ত্তন প্ৰস্তাব সম্পৰ্কীয় কথা লৈ যি সকল মাননীয় সদস্যই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাব দিয়ে তেখেত সকলে কিমান সময় আলোচনা কৰিব পাৰিব তাৰ সময় নিৰ্দ্ধাৰণ কৰি দিব লাগে । বিৰোধী দলে কৰ্ত্তন প্ৰস্তাব আলোচনা কৰাৰ পিছত চৰকাৰৰ পক্ষৰ পৰা চৰকাৰী যি নীতি সেই সম্বন্ধে যথা যথ উত্তৰ দিবলৈ অধিকাৰ আছে । কিন্তু সেই বিলাকৰ উত্তৰ দিবলৈ সময় নহয়গৈ । কাজেই যি বিলাক প্ৰস্তাব অনা হৈছে তাত দেখা যায় মাত্ৰা'টো ৰেইজ এ ডিচকাচন' বুলি লিখা থাকে । এই বুলি লিখা থাকিলেই নহব, কি ৱিষয়ত পলিচি কাটেই নে অন্য কিবা আলোচনা কৰিব সেই কথা কব লাগে ।

মাননীয় অধ্যক্ষ ঃ কৰ্ত্তন প্ৰস্তাব আলোচনা কৰোতে যেতিয়া আপুনি দেখে যে আলোচনাৰ বিষয়ৰ পৰা আতৰি গৈছে তেতিয়া আপুনি স্পীকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব ।

VOTING ON DEMANDS FOR GRANTS

Shri Balabhadra Das : * Mr. Speaker Sir, yesterday I was dealing with the functions of the audit report. The audit report fixes the responsibility and lacunae in executing the works of the Government. I say that this report should be pursued and the responsible persons should be taken to task.

Sir, there is a rule called Government Servants Conduct Rules according to which whenever any proceedings are drawn against any Government servant, these should be completed within a certain specified period, and against the decision of the appointing authority the employee concerned can prefer an appeal, and that appeal should be disposed of within six months, But in practice this is not followed. As a result whenever any proceedings are drawn against a Government servant he is placed under suspension and the proceedings go on for several years and suspension continues,

* Speech [illegible]

Therefore the rule requiring completion of the proceedings within a certain specified period is not followed. When appeals are not disposed of within six months as required under the rules the people rush to the High Court for invoking the provisions of Article 226 of the Constitution. In the High Court many of the Government orders have been set aside, as a result the Government becomes loser financially because the Government has to pay that officer his entire back pay and that is without any work. Secondly, the Government Advocates appear in these cases and when the cases drag on for several years the Advocates bill also become very heavy. Thus the Government loses in both ways. I am surprised why our Government makes rules and yet does not follow them. If these rules are strictly followed then Government can save a lot of money.

Then Sir, we have a Vigilance Commissioner and Anti-Corruption Branch to detect corruptions. The Vigilance Commissioner is a retired person who has been brought from Northern India. He is not only the Vigilance Commissioner but he has been made a Member of many Committees and Commissions as if he is such an indispensable person that without him Government cannot function. I may tell you that in whatever Committee he is there, its function is horrible. The Government should see that old fossils are not brought it. In the Education Department also we find that a retired D. P. I. has been appointed as Adviser inspite of the fact that our Education Minister himself is an educationist of repute. Morever this old officer has not got good records in the Department. Sir, our

Officers in the Education Department are quite capable of discharging their duties and therefore what was the necessity for bringing this man ? Then what amount are we paying to these old people ? Rs. 2,000 to Rs. 3,000. With this amount of money we could have employed 4 or 5 young-men who could have served the Government much better and at the same time we could have given these boys some employment. Sir, when we gave our people an assurance that we are trying to get out of the difficulty of solving our unemployment problem, we should not recruit old people. Therefore, our Government should be alert and see that Government rules and regulations are strictly followed and that no retired person is given employment to the detriment of the young people. This country does not belong to a particular section of the people but it belongs to the entire people of the country. Sir, as people's representatives it is our duty to see that maximum number of citizens are benefitted by the Government's action and not a handful of persons.

Then Sir regarding anti-corruption we have seen that our Ministers have to run down to detect corruption cases. A few days ago I read a news item in the paper about Government's failure to prefer an appeal in time but afterwards I did not see anything. Whenever Government gives any publicity, they should give information to the public from time to time. If the Law Department did not prefer an appeal within the prescribed period then it is a serious lapse. Sir, the A. D. C. of Nowgong acted as a civil authority under Sect. 18 of the Land Acquisition Act. and he paid some money to one Shri Gajen of Raha. Sir, our people

are not interested in publicity, they are interested in action.

As Government takes it a luxury to give it a wide publicity it has also the responsibility to fix up those officers with proper punishment. Government should not think that by more detection the responsibility is finished. When a case is detected it should seriously pursued. There is a box kept in District Judge's Court on any other court. The allegations are kept in it. This is most humiliating. Sir, my time is short before I finish I would like to say a few words about the Family Planning. Everyday we here in the radio about this.

Mr. Speaker : How does it come under this Cut motion ?

Shri Balabhadra Das : Sir, everywhere there is a ceiling fixed. Both husband and wife cannot produce more than three children. In the Assembly Hostels the Paniwalla were objecting that 20 buckets of water is not possible because the ceiling fixed is only 2 buckets of water.

শ্ৰীনগেন বৰুৱা ঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, প্ৰশাসনীয় শিতানৰ কৰ্তন প্ৰস্তাৱটোৰ ওপৰত মাননীয় সদস্য সকলে বহুত আলোচনাই কৰিছে আৰু আলোচনা কৰি এই কথাও কৈছে যে আমাৰ প্ৰশাসনীয় যন্ত্ৰটো ইমান দুৰ্নীতি পৰায়ণ হৈছে, গাফিলতি সোমাইছে যাৰ কাৰণে তেওঁলোকে ৰাইজক যি প্ৰতিশ্ৰুতি দি আহিছে আৰু সেই বিলাক কাৰ্য্যকৰী কৰিব পৰা নাই। এইটো সঁচা কথা আজি আমাৰ প্ৰশাসনীয় যন্ত্ৰটো গোটেই তলৰ পৰা ওপৰলৈকে দুৰ্নীতি আৰু গাফিলতিৰে ভৰি পৰিছে। প্ৰত্যেক আহে আহে অপকৰ্ম্ম সোমাই পৰিছে। বাজেতত মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে স্বীকাৰ কৰিছে যে অসম চৰকাৰৰ অফিছাৰৰ গাফিলতিৰ কাৰণে, অজ্ঞতা৷ কাৰণে মেঘালৰ প্ৰায় ১০ কোটি টকাৰ 'অভাৰ ড্ৰাফট' আমাৰ হিচাবত ধৰা হৈছে। এইবোৰ ডাঙৰ ডাঙৰ অযোগ্যতা আৰু অগ্যতাও আমি সহ্য কৰি আছো। [illegible] অযোগ্যতা আৰু অজ্ঞতাই তলৰ ফালেও বিয়পীছে আৰু সেইকাৰণে

প্ৰশাসন দুৰ্ব্বল আৰু কৰ্ম্ম বিমুখ হৈ পৰিছে। প্ৰশাসনীয় যন্ত্ৰটোৰ কাৰণে ওপৰ মহলৰ অফিছাৰ সকলক যদি শাস্তি দিব পৰা নহয় তেতিয়াহলে প্ৰশাসনীয় যন্ত্ৰটো তলৰ ফালে কেতিয়াও নিকা কৰিব বা কাৰ্য্যক্ষম কৰিব নোৱাৰে। এইটো কৰিব নোৱাৰিলে ৰাইজে আচনিবিলাকৰ পৰা ভাল ফল আশা কেতিয়াও কৰিব নোৱাৰে। গতিকে উচ্চ পদস্থ বিষয়া সকলৰ মাজত যি ওপৰ গধুৰ অৱস্থা চলিছে তাৰ প্ৰতিবিধান কৰিব নোৱাৰিব। এই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো উত্থাপন কৰা হৈছে কেনেকৈ প্ৰশাসনীয় ব্যৱস্থা সুদক্ষ্য কৰিব পাৰি তাৰ আলোচনা কৰা হওঁক। আশাকৰো মাননীয় মূখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ে এই প্ৰশাসনীয় ব্যৱস্থা সম্পৰ্কে অধ্যয়ন কৰি সকলো স্তৰতে তদন্ত কৰি কেনেকৈ যথাবিহিত ব্যৱস্থা লব পাৰি তাৰ চেষ্টা কৰিব। যোৱা ২৫ বছৰে আমাৰ প্ৰশাসনীয় ব্যৱস্থাৰ কোনো উন্নতি নেদেখিলো। উদাহৰণ স্বৰূপে যোৱা ১০ বছৰে সচিবালয়ৰ মুখ্য সচিবে ষ্টেট পুল কাৰ চলাইছে। তেখেতৰ লৰাছোৱালী বা নিজৰ কামত এই পুল কাৰ ব্যৱহাৰ কৰি আছে। আৰু পুল কাৰৰ কাৰণে যি তেল মবিল নিজে খৰছ নকৰি চৰকাৰৰ পৰা লৈছে। চৰকাৰৰ বিশেষ সচিব গৰাকীয়েও যি পুল কাৰ চলাই নিজৰ কামত ব্যৱহাৰ কৰিছে আৰু তাৰ তেল মবিল চৰকাৰৰ খৰছত লৈছে। গতিকে দেখা যায় ওপৰ মহলাতহে নৈতিকতাৰ অভাৱ হৈছে। এই বিলাক বিষয়ে আমাৰ উদ্যোগী মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ে তদন্ত কৰিব। এনেকৈ ওপৰৰ পৰা তদন্ত বিলাক চলিলে নিশ্চয় প্ৰশাসনীয় যন্ত্ৰটো শুদ্ধ হব। উদাহৰণ স্বৰূপে এতিয়াও বহুত আই এ এচ বিষয়া কৰ্ম্মহীন অৱস্থাত আছে। আমাৰ কিছুমান অফিছাৰে দুইমাহ দেৰমাহ ধৰি কাম নহোৱাকৈ বহি আছে অথচ দৰ্ম্মহাও দিয়া হৈছে। শ্ৰীসতিজীৱন দাস বোলা অফিছাৰ জনে দুহেজাৰ সাত শ দৰ্ম্মহা পায় কিন্তু দুমাহৰ বেছিদিন কাম নোহোৱাকৈ বহি আছিল এতিয়া যেনিবা টি, এ, ডি, বিভাগত কাম দিছে। এনেকৈ ১০-১২ জন আই এ এচ অফিছাৰক কাম নোহোৱাকৈ বহুৱাই থৈছে। ঠিক একে সময়তে অৰ্থৰ অভাৱত চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ কৰ্মচাৰীক কামৰ পৰা বৰ্খাস্ত কৰা হৈছে। অথচ আই এ এচ অফিছাৰ বা তেনেকুৱা উচ্চ পদস্থ বিষয়াক কাম নোহোৱাকৈ দৰ্ম্মহা দি বহুৱাই থৈছে অথচ কাম থকা স্বত্বেও টকাৰ অভাৱত সৰু সৰু চাকৰীয়াল সকলক কামৰ পৰা আতৰাই দিছে। এইধৰণে যদি প্ৰশাসন ব্যৱস্থা চলি থাকে তেনেহলে ৰাইজ যি ভাবে আশা কৰিছে দেশে যি ভাবে আকাংখা কৰিছে সেই ভাবে দেশৰ উন্নতি কেতিয়াও নহয়।

মই এই কাৰণে মাননীয় মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ কৰো স্বতে

সচিবালয়ত এই ধৰণৰ যি বিলাক অসমতা আৰু দুৰ্নীতি চলি আছে তাক তদন্ত কৰি যথাবিহীত ব্যৱস্থা লৈ ৰাইজৰ উপকাৰ কৰিব ।

শ্ৰীদেবেন বৰা ঃ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি সদনত চৰকাৰে যিটো মঞ্জুৰী দাবী উত্থাপন কৰিছে সেইটো মই সমৰ্থন কৰিছো আৰু বিৰোধী পক্ষৰ পৰা টকা হ্ৰাস কৰিবৰ কাৰণে যিটো কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ আনিছে তাৰ বিৰোধিতা কৰিছো। এখন সমাজতান্ত্ৰিক সমাজ ব্যৱস্থা তৈয়াৰ কৰিবলৈ হলে বানপানী, গৰা খহনীয়া, অনাবৃষ্টি আদি যিদৰে প্ৰতিবন্ধকৰ সৃষ্টি কৰে । ঠিক সেই সেই ধৰণে প্ৰশাসনীক দীৰ্ঘসূত্ৰ তায়ো সমাজতান্ত্ৰিক সমাজ ব্যৱস্থা প্ৰতিষ্ঠাৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰতিবন্ধকৰ সৃষ্টি কৰে। গতিকে এই বিষয়টো চিন্তা কৰিব লগা হৈছে । এডমিনিষ্ট্ৰেচন ৰিফৰ্ম চ কমিচনে প্ৰশাসনীক গাথনি কেনে হব লাগে সেই বিষয়ে পৰামৰ্শ দিছে । সেই পৰামৰ্শক্ৰমে, আমাৰ ৰাজ্যিক চৰকাৰও এই ৰাজ্যৰ প্ৰশাসনীক গাঠনী পৰিবৰ্ত্তন কৰিব লাগে আৰু তাক দ্ৰুত গতিৰে আগবঢ়াই নিব লাগে ।

আমি কেৱল চৰকাৰী বিষয়া সকলক দোষাৰোপ কৰিব খোজা নাই । কিন্তু সময় কাল পাত্ৰ ভেদে মানসিক অৱস্থাৰো পৰিবৰ্ত্তন কৰিবৰ সময় হৈছে । আমাৰ বাহিৰৰ পৰা আই, এ, এচ অফিচাৰ সকল অনা বন্ধ কৰিব লাগে । কাৰণ তেওঁ-লোক আমাৰ গ্ৰাম্য জীৱনৰ লগত মিলিব নোৱাৰে । গতিকে আমাৰ অসমৰে যি সকল এ, চি, এচ পৰিক্ষাত উত্তীৰ্ণ হোৱা ডেকা লৰা আছে তেওঁলোকক দায়িত্ব দিব লাগে । আৰু তেতিয়াহে তেওঁলোকৰ কাৰ্য্যদক্ষতা বাঢ়িব । আমাৰ দেশৰে কৰ্ম্মদক্ষতা থকা ডেকা লৰা সকলক এই কামত নিয়োগ কৰিলে আমাৰ গ্ৰাম্য জীৱনৰ লগত তেওঁলোক মিলিব পাৰিব । ৰেভিনিউ চেক্ৰেটাৰী মিঃ কৃষ্ণ মুৰ্তি আৰু এগ্ৰিকালচাৰ চেক্ৰেটাৰী মিঃ নটৰাজনে আমাৰ সাধাৰণ মানুহৰ কথা কেনেকৈ বুজিব ? তেওঁলোকে কৃষক সকলক কি সমিধান দিব । তেওঁলোকৰ সমস্যাই বা বুজিব কেনেকৈ ? মনস্তাত্বিক অৱস্থা পৰিবৰ্ত্তন কৰিবৰ কাৰণে আমাৰ বিষয়া সকলে চেষ্টা কৰিব লাগে । আমাৰ বিভাগৰ উপৰি বিভাগ হৈছে এই বিলাকক কমাব লাগে । প্ৰশা-সনীক দক্ষতা বঢ়াবৰ কাৰণে বিভাগৰ সংখ্যা কমাব লাগে । এই সদনত মই পৰামৰ্শ আগবঢ়াব খোজো যে এই সদনৰ এটা কমিটি হব লাগে, যিটো কমিটিৰে প্ৰশাসনীয় দক্ষতা বঢ়োৱাত সহায় কৰাৰ পৰামৰ্শ দিব পাৰে । প্ৰশাসনীয় দীৰ্ঘসুত্ৰতা কমাই কেনেকৈ কাম নিয়াৰিকৈ কৰিব পৰা হয় সেই বিষয়েও চিন্তা কৰিবৰ হ'ল । আমাৰ জিলা বিলাকত গড়কাপ্তানি বিভাগৰ চুপাৰিনটেনডিং ইঞ্জিনিয়াৰ সকল আছেই আছে । অথচ তেওঁলোকৰ কাৰণে বহু খৰচ কৰিব লগা হয় । আৰু

তাৰ ফলত কাম একো নহয়। ঠিক সেই ধৰণে এডিচনেল চিফ ইঞ্জিনিয়াৰো ৬ জন আছে। আমি জনা মতে কোনোৱা এজন বিশেষ লোকৰ জোৱায়েকক প্ৰমোচন দিবলৈ যাওঁতে ৬ জন এডিশ্যনেল্ল চীফ্ ইঞ্জিনীয়াৰক প্ৰমোচন দিব লগীয়া হল। ঠিক সেই ধৰণে পাব্লিচিটি বিভাগৰ দুটা বিভাগ মন্ত্ৰীৰ চুইট উইলৰ কাৰণে গঠন কৰা হ'ল। এটা সাংস্কৃতিক বিভাগ আৰু আনটো সাধাৰণ প্ৰচাৰ আৰু জন সম্পৰ্কী বিভাগ। প্ৰশাসনীয় ক্ষেত্ৰত এনে বিলাক বেমেজালী চৰকাৰে আঁতৰ কৰিব লাগে আৰু সকলো ক্ষেত্ৰতে চৰকাৰে এই ৰাজ্যৰ থলুৱা ডেকা সকলক কাম-কাজত নিয়োগ দিবলৈ সুবিধা দিব লাগে।

অধ্যক্ষ ঃ কেইবাগৰাকী সদস্যই কবলৈ বাকী আছে, গতিকে আপোনাৰ কাৰণে পাঁচ মিনিট সময় দিয়া হল।

শ্ৰীগিয়াচুদ্দিন আহমদ ঃ * অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ চৰকাৰে আজি গণতান্ত্ৰিক পদ্ধতি গঠন কৰিছে, মই কব বিচাৰিছো যে গণতন্ত্ৰৰ ভবিষ্যত বিশেষ কৰি চৰকাৰ তথা মন্ত্ৰীসকলৰ যোগ্যতাৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে। বৰ্ত্তমান আমি যিবোৰ কাৰবাৰ দেখিছো দুৰ্নীতিৰ অভিযুক্ত নানা ৰকমৰ কথা লক্ষ্য কৰি দেখিছো যে এই দুৰ্নীতি আৰু চুৰাং কাৰবাৰৰ কাৰণে জনসাধাৰণ গণতন্ত্ৰ পদ্ধতিৰ ওপৰত আস্থা হেৰুৱাইছে বুলি কলেও অত্যুক্তি কৰা নহব। আমি পৃথিৱীত নানা দেশ দেখিছো আৰু নানা দেশৰ কথা জানিছো। আমাৰ ওচৰ-চুবুৰীয়া দেশ পাকিস্থানৰ কথাকে কওঁ— প্ৰথমতে যেতিয়া গণতন্ত্ৰৰ পদ্ধতিত তেওঁলোকৰ চৰকাৰ গঠিত হৈছিল তেতিয়া মন্ত্ৰী সভাখনে নানা ধৰণৰ দুৰ্নীতিক প্ৰচয় দিছিল আৰু নানা ধৰণৰ কু-প্ৰবৃত্তি কৰিছিল। এইবোৰৰ ফলতেই গণতন্ত্ৰৰ পতন ঘটিছিল আৰু তাত একনায়কৰ সৃষ্টি হৈছিল। সেই কাৰণে মই কব বিচাৰিছো গণতন্ত্ৰ সোনকালে স্থাপন কৰিবলৈ হলে আজি চৰকাৰে দায়িত্ব সম্প্ৰসাৰণ কৰিব লাগিব আৰু কত কত কাৰণ আছে তাক দুৰ কৰাৰ কাৰণে চেষ্টা কৰিব লাগিব।

সংখ্যা গৰিষ্ঠ লোকেই তেওঁলোকৰ দলপতি নিৰ্ব্বাচিত কৰে আৰু সেই নেতা গৰাকীয়ে বাকীবিলাক মন্ত্ৰীক নিৰ্ব্বাচিত কৰি আন আন ভাৰ দিয়ে। কিন্তু আনবিলাকক সংখ্যা গৰিষ্ঠ লোকে নিৰ্ব্বাচন নকৰে। এইটো এটা কনভিনিয়েন্চ চলি আছে যে— সেইটো হল মুখ্যমন্ত্ৰী দেৱে আন আন মন্ত্ৰীক নিযুক্তি কৰোতে তেওঁলোকৰ যোগ্যতাৰ ফালে চকু ৰাখিহে নিযুক্তি দিব লাগে। কিন্তু আমি দেখিছো তেওঁলোকৰ বেয়া কথা বিবেচনা নকৰি, চৰিত্ৰৰ বিষয়ে বিবেচনা নকৰি, পাৰদৰ্শিতা বিবেচনা নকৰি আৰু অৰ্হতা বিবেচনা নকৰি নিযুক্তি কৰে। কেতিয়াবা প্ৰাৰ্থীৰ

স্বাৰ্থ ৰক্ষা কৰিবৰ কাৰণে যাকে-তাকে মন্ত্ৰীসভাত সোমোৱাই লয়। কিন্তু বৰ্ত্তমানৰ মন্ত্ৰী সভাৰ সম্পৰ্কে মই কব খোজা নাই। কাৰণ বৰ্ত্তমানৰ মন্ত্ৰী কেইজনৰ লগত এতিয়ালৈকে আমি ভালকৈ সহযোগ কৰা নাই। মন্ত্ৰীসকলে আজি সকলো কথাৰ ওপৰত চকু ৰাখিব লাগিব। কাৰণ এই মন্ত্ৰীসভাৰ ওপৰতেই আজি দেশ খনে নিৰ্ভৰ কৰি চলিব। ইয়াৰ আগতে যিটো মন্ত্ৰীসভা গঠিত হৈছিল তাৰ ওপৰত আমাৰ বহুতো তিক্ততা জন্মিছিল আৰু তেওঁলোকৰ কাৰবাৰ বিলাক দেখি শুনি সচাকৈ বৰ দুখ লাগিছিল। কাৰণ দুৰ্নীতিত অভিযুক্ত বহু ৰকমে আমি পাইছিলো আৰু এই বিধানসভাৰ মজিয়াতে সেই সকলো দুৰ্নীতি প্ৰমাণিত হৈছিল। ইয়াৰ আগতে মন্ত্ৰীৰদুৰ্নীতিৰ অভিযোগ বিধান সভাতে প্ৰমাণিত হৈছিল। গতিকে বৰ্ত্তমানৰ মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে নিশ্চয় মন্ত্ৰীসকলৰ কাৰ্য্যৰ ওপৰত দৃষ্টি ৰাখিব। এতিয়া মন্ত্ৰীসকলে কি কৰা উচিত আৰু কি কৰা অনুচিত সেই সম্পৰ্কে দুষাৰ কব বিচাৰিছো। বৰ্ত্তমানৰ মন্ত্ৰীৰ বিষয়ে মই ভালকৈ নাজানো। প্ৰধানমন্ত্ৰী শ্ৰীমতী ইন্দিৰা গান্ধীলৈ এখন চিঠি দিলে পোন্ধৰ দিনৰ ভিতৰত উত্তৰ দিয়ে। কিন্তু আমাৰ ইয়াৰ মন্ত্ৰীলৈ ৰাজহুৱা এখন চিঠি দিলে পোন্ধৰ মাহ পোন্ধৰ বছৰৰ মূৰতো উত্তৰ নাপায়। সেই কাৰণে মই কৈছো তেখেতসকল অলপ প্ৰম্পট্ হব লাগে আৰু নিজা নিজা বিভাগৰ কত কি কেৰণ আছে তাক জানিবৰ কাৰণে চেষ্টা কৰক। ড্ৰেছৰ ফালেও অলপ লক্ষ্য ৰাখিব লাগিব। অৱশ্যে খদ্দৰ এৰিবলৈ কোৱা নাই। কিন্তু অলপ সৰু হব লাগে। Live like a Saint and work like a horse. কিবা এটা ফাইলৰ অৰ্ডাৰ দিলে কামটো হলনে নাই তাৰ খবৰ নলয়। ফলত সাধাৰণ মানুহে মন্ত্ৰীৰ ওচৰলৈ আহিব লগা হয়। আনহাতেদি অৰ্ডাৰ কেৰাণীৰ তাতেই পৰি থাকে। গতিকে এই অৰ্ডাৰ পাছ কৰাৰ পাছত কামবিলাক হলনে নাই তাৰ বাবে ডায়েৰী মেইণ্টেইন্ কৰিব লাগে। তাৰ পাছত কোন তাৰিখে কোনটো পাৰছু কৰিব তাক ডায়েৰীত লিখা থাকিব লাগে। এই ভাগে কৰিলে মোৰ বোধেৰে কামবিলাক দ্ৰুত-গতিত হব। চিফ্ চেক্ৰেটৰী, কমিচনাৰ, চেক্ৰেটৰী, জইণ্ট চেক্ৰেটৰী, এডিচনেল চেক্ৰেটৰী আদিক লৈ ৭২ জন উচ্চ পদস্থ বিষয়া আছে। আণ্ডাৰচেক্ৰেটৰী আগতে আছিল ১২ জন। ১৯৭২ চনত হল ১৫ জন। ডেপুটি চেক্ৰেটৰী আছিল ৩২ জন। কিন্তু ১৯৭২ চনত হল ৩৭ জন। ষ্টেনগ্ৰাফাৰ আছিল ১৮ জন, ১৯৭২ চনত হ'ল ৭১ জন। এইদৰে দেখা গৈছে ওপৰ মহলৰ কৰ্ম্মচাৰীৰ সংখ্যা বাঢ়িছে আৰু তলখাপৰ কৰ্ম্মচাৰী ৰিট্ৰেনচ্ হব

শ্ৰীলক্ষীকান্ত শইকীয়া ঃ ❋ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, সাধাৰণ প্ৰশাসনৰ শিতানত মই দুষাৰ কথা কব খুজিছো। এই সংক্ৰান্তত বহুতো আলোচনা হৈ গৈছে। আমাৰ প্ৰশাসনত যে যথেষ্ট খেলিমেলি আছে তাক সকলোৱে উল্লেখ কৰিছে। সাধাৰণ প্ৰশাসনৰ লগত দেশখন জড়িত হৈ আছে। এইটোৰ যদি উন্নত নহয় তেনেহলে আমাৰ দেশৰ অৱস্থা ভাল হব নোৱাৰে। আমাৰ কাছাৰী বিলাকত খুউব বেছি ধৰণে খেলিমেলি হৈ আছে। গতিকে প্ৰথমতে মহকুমা পৰ্য্যায়ৰ কাছাৰীৰ প্ৰশাসনটো ভাল কৰাৰ কাৰণে চেষ্টা কৰাটো ভাল হব। কাৰণ ৫০,৬০ মাইল দূৰৰ পৰা সাধাৰণ ৰাইজ মহকুমা সদৰলৈ আহে। তেওঁলোকৰ যদি একো কাম নহয় তেনেহলে ৰাইজৰ প্ৰশাসনৰ ওপৰত আস্থা হেৰাই যায়। আমাৰ দুৰ্নীতি আৰু দক্ষতাহীন এই দুটাই ডাঙৰ বস্তু হৈ পৰিছে। ইয়াক দূৰ কৰিব নোৱাৰিলে প্ৰশাসন কেতিয়াওঁ নিকা হব নোৱাৰে। অধ্যক্ষ মহোদয়, আমি আৰু এটা অভিজ্ঞতা দেখিছো, সেইটো হৈছে এই—জিলা সদৰৰ মানুহে যিবিলাক দৰ্খাস্ত পঠাই দিয়ে বা আহে বা যিবিলাকৰ সম্পৰ্ক আমাৰ ৰাজধানীৰ লগত জড়িত আছে মহকুমা বা জিলাবিলাকৰ পৰা সেইবোৰ ৰাজধানীলৈ পঠিয়াই দিয়ে অৰ্থাত ৰাজ্যিক চৰকাৰলৈ পঠিয়াই দিয়ে। সেইবোৰ মাহ কে মাহ নালাগে বছৰৰ পিছতো সেইবিলাকৰ পৰা উত্তৰ পোৱা কঠিন। মোৰ মূল কথাটো হল এইটোৱেই যে তলৰ পৰা যিবিলাক চিঠি ওপৰলৈ আহে কম দিনৰ ভিতৰত সেইবিলাকৰ পৰা উত্তৰ পোৱাৰ ব্যৱস্থা আজিলৈকে নাই। অকল সেয়ে নহয়, এটা বিভাগৰ পৰা আন এটা বিভাগলৈ পঠাওঁতে বা লিখোতে বিলম্ব আৰু অধিক হয়। যিসকল ছিলংলৈ আহি টকা-পইচা খুৱাব পাৰে সেইসকলে সুবিধা কৰি কাম আদায় কৰি লৈ যায়, আৰু নোৱাৰা সকলৰ কাম পৰি থাকে। আনহাতে সেইসকলক যেনেকুৱা ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে তেনেকুৱা ব্যৱহাৰ কৰা দূৰৰ কথা তেওঁলোকক অবহেলাৰ চকুৰে চায়। ফলত তেওঁলোকৰ কামটো কৰি দিবৰ কাৰণে অকনো চেষ্টা নকৰে। মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব খুজিছো—যাতে আমাৰ বিভাগীয় সমন্বয়টো ভালে থাকে তাৰ বাবে লক্ষ্য কৰে। নহলে এই ক্ষেত্ৰত দীৰ্ঘসূতীতা চলিয়েই থাকিব।

অধ্যক্ষ মহোদয়, বাজেট বিতৰ্কৰ সময়ত মই কিছুমান পৰামৰ্শ চৰকাৰক দাঙি ধৰিছিলোঁয়েই, এতিয়াও মই চৰকাৰক কেইটামান পৰামৰ্শ দিওঁ ; সেই কেইটা হৈছে, প্ৰথমতে কওঁ—আমাৰ এটা এডমিনিষ্ট্ৰেটিভ ৰিফৰ্ম কমিটি হব লাগে। সিদিনা মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে কোৱা মনত আছে যে আমাৰ কৰ্ম্মচাৰীৰ সংখ্যা বেছি

❋ Speech not corrected.

হৈছে, মই কওঁ কৰ্ম্মচাৰীৰ সংখ্যা বেছি হোৱা নাই, কিন্তু এই ক্ষেত্ৰত ৰেচলাই-জেশ্যন হোৱা নাই । যোগান বিভাগত মানুহ বেছি হৈছে, তাত কাম বেছি নাই । শিক্ষা বিভাগত কাম বহুত, কিন্তু মানুহ কম । প্ৰশাসন ভাল হবলৈ হলে এখন স্কুল কমিটি হব লাগে । তাৰোপৰি বিভাগবোৰত দুৰ্নীতি চলি আছে, দ্বিতীয়তে, কৰ্ম্মচাৰী সকলৰ দুৰ্নীতিৰ কথাকে কওঁ কিছুমান টেবুলত কিছুমান গুৰুত্ব পূৰ্ণ কাম থাকে । একেখন টেবুলত ১২–১৩ বছৰ কাম কৰাৰ পিচত একোজন মানুহৰ ভালেখিনি অসুবিধা অভিজ্ঞতা হয়, সেইকাৰণে তেওঁলোকে টকা আদি খোৱাৰ ভাল সুবিধা হয়, সেইকাৰণে মই কওঁ সেই টেবুল বোৰৰ মানুহ বোৰক বছৰে বছৰে, সলনি কৰি দিব লাগে । এনে হলে দুৰ্নীতি দুৰীকৰণত কিছু সুবিধা হয় ।

শ্ৰীপ্ৰেমধৰ বৰা ঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, মই সাধাৰণ প্ৰশাসনৰ শিতানত চৰকাৰক দুআষাৰমান পৰামৰ্শ দিব খুজিছো । আমাৰ সিংহ ডাঙৰীয়াৰ প্ৰতি মোৰ ব্যক্তিগত অনুভূতি আছে । এই ৬ মহীয়া শাসন যন্ত্ৰৰ পৰিচালনা দেখি মোৰ ব্যক্তিগত ধাৰণা হৈছে যেন আমাৰ সিংহ ডাঙৰীয়া এখন নতুন এম্বেচেদৰ গাড়ীতহে উঠিছে মাত্ৰ, তেখেতক মই পৰামৰ্শ দিওঁ, নতুন এম্বেচেদৰ গাড়ীত উঠিলেই নহয়, গাড়ীৰ ষ্টেয়াৰিংও ধৰিবলৈ শিকক আৰু কওঁ ষ্টেয়াৰিং ধৰি গাড়ীখন ভালকৈ চলাবলৈ শিকিলেই নহয়, গাড়ী খনৰ বল, নট আদিও টাইট কৰিবলৈ শিকক । তাকে কৰিবলৈ হলে আমাৰ ফালৰ পৰা যিখিনি সহযোগ আগবঢ়াব লাগে সেইখিনি আমি আগবঢ়াম ।

তেখেতে এতিয়া ৯৫ জন বচা সদস্য লৈ এটা শক্তি-শালী দলৰ নেতৃত্ব কৰিছে ইয়াত কৈ আৰু তেখেতক কি লাগে ?

শ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলী ঃ তেখেত সকলে চক এবচৰভাৰ ঠিক কৰি লওক ।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা ঃ চক এবচৰভাব আমাতকৈ তেখেত সকলে বেছি কৰিছে যেনে পাইছো । তেখেতসকলে আগতে ঠিক কৰি লওক ।

শ্ৰীপ্ৰেমধৰ বৰা ঃ সিংহ ডাঙৰীয়াৰ ৯৫ জন সদস্য লৈ চৰকাৰ গঠন কৰাত যদি আপচোচ আছে তেনেহলে মই ব্যক্তিগত ভাৱে সমৰ্থন কৰিবলৈ সাজু আছোঁ । তেখেতে ৯৫ জন বচা সদস্যৰে এখন সমিতি পাইছে, এখন মন্ত্ৰীসভা পাইছে —এই সকলক লৈ তেখেতে শাসন যন্ত্ৰটো নিকা কৰি লওক । মই ভাবো আজি সিংহ ডাঙৰীয়াই যিসকল সদস্য পাইছে ইয়াৰ আগতে অসম বিধান সভাত এনে সদস্য আগতে কোনেও পোৱা নাই । গতিকে এনেকুৱা এটা অৱস্থাত এম্বেচেদৰ গাড়ীত ... নাট বল আদি লগাবলৈ শিকক ।

তেতিয়াহলে মই ভাবো এহেঁচেদৰ গাড়ীৰূপী আমাৰ শাসন যন্ত্ৰটো নিকা হব।

গতিকে অধ্যক্ষ মহোদয় মই আপোনাৰ জৰিয়তে মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ক এই কেইটা মৰামৰ্শ দিবলৈ বিচাৰো— (১) তেখেতে কথা কমাই কওক আৰু কাম বেছি কৰিবলৈ লওক। (২) দূৰ্নীতি দুৰীকৰণৰ কথা বিলাকত হৈ-চৈ নকৰি ৰৌজাল-বৌজাল নকৰি উপায় অৱলম্বন কৰক আৰু তেখেতৰ টিমটোকো তাকে পালন কৰিবলৈ আদেশ দিয়ক। তেতিয়াহলে ৰাইজৰ প্ৰশাসন যন্ত্ৰটো কট-কটীয়া হব। জিলা প্ৰশাসনত জৰ্জ্জৰিত হোৱা লোকসকলৰ অৱস্থা ঘুৰি ফুৰি বা ভ্ৰমণ কৰি ঠিক কৰিব নোৱাৰে। শাসনযন্ত্ৰৰ বলনট্ ভালকৈ লগাব পাৰিলে আৰু দুৰ্নীতিৰ কথা মুখত নকৈ কাৰ্য্যত পৰিণত কৰিলে শাসন যন্ত্ৰটো সহজে নিকা হব বুলি মই ভাঁবো আৰু মানুহেও শাসন যন্ত্ৰটো ভাল হৈছে বুলি ভাবিব। তেখেতে আন-প্ৰডাক্‌টিভ্ প্লেন, বং প্লেন আদিৰ কথা কৈছে আৰু বাজেটত ৪০১ কোটি টকা খণৰ কথা কৈছে। এইবিলাকক এতিয়া তেখেতে অভিজ্ঞতা হিচাবে লৈ সংশোধিত প্লেন আৰু স্কিম কৰি আগৰ পুৰণি নীতি সংশোধন কৰিবলৈ শিকক। ইয়াকে কৰিলেই মই ভাবো আমাৰ শাসনযন্ত্ৰটো ভাল হব আৰু দেশখনক আগবঢ়াই নিয়াত নেতৃত্ব দিবলৈ তেখেতৰ বহুত সহায় হয়।

শ্ৰীধ্ৰুব নাৰায়ণ বৰুৱা ঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, মই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাবৰ বিৰোধীতা কৰিছো। কাৰণ চৰকাৰে যি দৰে কাৰ্য্য সূচী হাতত লবলৈ বিচাৰিছে এই টকা অপৰিহাৰ্য্য। কিন্তু আচল কথা হল আমাৰ প্ৰশাসন যন্ত্ৰটোৱে কিমান দূৰ বৰ্ত্তমান চৰকাৰৰ আশা পূৰণ কৰিব পাৰিব সেইটোহে ডাঙৰ কথা। প্ৰশাসন যন্ত্ৰৰ ওপৰত বৰ্ত্তমান চৰকাৰৰ কাৰ্য্যসূচী কামত ৰূপায়িত কৰাৰ ভালেমান দায়িত্ব আছে। সুখৰ বিষয় সৰহ সংখ্যক কৰ্ম্মচাৰী আৰু বিষয়াই চৰকাৰৰ নীতি গ্ৰহণ কৰিছে। সেই কাৰণে তেওঁলোকৰ সলাগ লৈছো। কিন্তু এতিয়াও কিছুমান ওপৰ মহলাৰ বিষয়াই চৰকাৰৰ দৃষ্টি ভংগী আৰু কাৰ্য্যসূচী বা পৰিবৰ্ত্তি নীতি অন্তৰেৰে গ্ৰহণ কৰিব পৰা নাই। সেই সকল বিষয়াই আজিও পৰিবৰ্ত্তনৰ লগত খাপ খোৱাই লব পৰা নাই। আটাইবিলাক বিভাগৰ কথালৈ নগৈ উদাহৰণ স্বৰূপে প্ৰচাৰ বিভাগৰ কথাকে কৈছো।

(প্ৰচাৰ বিভাগৰ বেলেগ শিতান আছে, তেতিয়া কব এতিয়া নহয়)

মই প্ৰচাৰ বিভাগৰ কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱৰ ওপৰত মোৰ কথা কোৱা নাই। সাধাৰণ প্ৰশাসনৰ পৰা প্ৰচাৰ বিভাগটো বেলেগ নহয়। মই প্ৰশাসনৰ বিভিন্ন বিভাগৰ কথাকেহে কব খুজিছোঁ। ...

চৰকাৰৰ নীতিৰ লগত আৰু পৰিবৰ্ত্তনৰ লগত নিজকে খাপ খুৱাই লব পৰা নাই। তেওঁলোকৰ আনুগত্য এইখন চৰকাৰৰ প্ৰতি সন্দেহ জনক। কিছুমানে কাম কৰি ভাল পাইছে, কিছুমানে পোৱা নাই। ভাল নোপোৱা সকলৰ ভিতৰত পাব্লিচিটি বিভাগৰ ডাইৰেক্টৰ এজন।

এইজন বিষয়া কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ। তেওঁৰ এতিয়াও তাত চাবচটেনটিভ পষ্ট আছে। আগতেই এই পাব্লিচিটি বিভাগটো এটা আছিল। পিছত কিয় দুটা কৰিবলগীয়া হল? এটা পাব্লিক ৰিলেচনচ আনটো কালচাৰেল এফেয়াৰচ। এই জন বিষয়া ই প্ৰথমে ডিৰেক্টৰৰ পদবিৰ কাৰণে দৰ্খাস্ত কৰিছিল। কিন্তু পাবলিক চাৰভিচ কমিচনে তেওঁৰ মনোনয়ন নিদি আন এজনক দিলে। এই জন বিষয়াই তেওঁৰ যোগ্যতা প্ৰমান কৰিব নোৱাৰিলে। কিন্তু তথাপিও তেওঁ ডিৰেক্টৰ হল আৰু আচলতে এওক ডিৰেক্টৰ কৰিবলৈকে বিভাগটো দফাল কৰা হ'ল। আজিও এইজন বিষয়াই পাবলিক চাৰভিচ কমিচনৰ পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হব পৰা নাই। কিন্তু ইমানেই নহল এইজন বিষয়াই চৰকাৰৰ লগত সহযোগিতা আগবঢ়াব পৰা নাই। মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে ৰাম কৃষ্ণ নগৰত বিবৃতিও দিয়া বুলি কিছুমান কাগজত ভুলকৈ প্ৰচাৰ কৰাৰ কথা মহোদয়ে জানে। কিন্তু ডিৰেক্টৰ হিচাবে তেওঁ এনে এটা ভুল খবৰ প্ৰকাশিত হোৱাৰ ফলত যি ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব লাগিছিল সেই ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰাত ব্যৰ্থ হৈছে। তেওঁ মুখ্যমন্ত্ৰীৰ লগত ফোনত যোগাযোগ কৰি আচল কথাটো জানিবলৈ বাতৰি কাকতৰ খবৰটো কনট্ৰাদিক কৰিব লাগিছিল। কিন্তু সেই গুৰু দায়িত্ব তেওঁ পালন কৰা নাই যাৰ ফলত মুখ্যমন্ত্ৰী বিব্ৰত হব লগা হৈছিল।

অধ্যক্ষ মহোদয়, জানে যে ১লা ফেব্ৰুৱাৰীৰ পৰা ৰেডিয়ৰ জৰিয়তে কোনো নিৰ্ব্বাচনী প্ৰচাৰ চলিব নোৱাৰে কিন্তু ডিৰেক্টৰে এই কথা জানিও মুখ্য মন্ত্ৰীক বিব্ৰত কৰিবৰ কাৰণে তেওঁ নিজেই গৈ মুখ্যমন্ত্ৰীক দুই ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখে গৈ এটা ৰেডিয় ভাষণ দিবলৈ জোৰ কৰিছিল। ৰেডিও ষ্টেচনৰ বন্ধু সকলে এই কথা আঙুলিয়াই নিদিয়া হলে মুখ্য মন্ত্ৰীৰ অৱস্থাটো কেনে হলহেতেন মুখ্য মন্ত্ৰীয়ে ভালকৈ বুজিব পাৰে। এইয়া এটা উদাহৰণ আন কিছুমান বগা হাটী অনৰ্থক পুহিছো। এওঁলোকক ৰখাৰ কোনো যুক্তি নাই। ৰাজ্য চৰকাৰৰ বিষয়াৰ ভাত মাৰী কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা অনা বগা হাটী বিলাক যিমান সোনকালে এৰি দিয়া যায় সিমানেই মঙ্গল।

(অধ্যক্ষই বাৰে বাৰে সময়ৰ সংকেট দিয়ে আৰু মাননীয় সদস্যই নিজৰ আসন লয় ।)

শ্ৰীকবিৰ চন্দ্ৰ ৰয় প্ৰধানী ঃ সাধাৰণ প্ৰশাসন সম্পৰ্কত মই এই কথাই কব খুজিছো যে আমাৰ শাসন যন্ত্ৰটো একেবাৰেই অকামিলা হৈ গৈছে । এই শাসন যন্ত্ৰৰ ওপৰত বৃটিচ চৰকাৰে সৃষ্টি কৰা ৰাজ্যপালৰ পদটো উঠাই দিব লাগে । ইয়াৰ কাৰণে সমগ্ৰ ভাৰততে লাখ লাখ কোটি কোটি টকা খৰচ হয় । ইয়াৰ পৰা ৰাইজৰ কোনো উপকাৰ হোৱা নাই । এই শাসন যন্ত্ৰটো অতি পুৰণি কলিয়া আৰু তাৰ অঙ্গে অঙ্গে ঘুনে ধৰিছে । এই শাসন যন্ত্ৰই আজি সমাজ বাদত গৰিবী হাতাও ধনীজনে সাধাৰণক শোষণ কৰিছে । ইয়াক অতি সোনকালে বদলাবৰ সময় হল । ৰাজ্য পালৰ পদৰ ঠাইত এখন এডভাইচাৰী কাউনচিল কৰি এই লাটচাহাবৰ পদটো উঠাই দিব লাগে আৰু মুখ্য মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই শাসন যন্ত্ৰৰ ষ্ট্ৰাকচাৰেল চেইনজও কৰিব লাগে আৰু সমাজবাদৰ পতভূমিত নতুন শাসন যন্ত্ৰ নিৰ্ম্মান কৰিব লাগে । আজি কৰ্ম্মচাৰী সকলৰ যি অৱস্থা সেইটো বৰ শোকলগা । এনেকুৱা ধৰণৰ পৰা আমি শুনিছো যে যাৰ পাচত মন্ত্ৰী বা এম এল এ নাই তেওঁলোকৰ নিষ্টাৰ নাই । এই দৰেই আজি সকলো বিলাক কৰ্ম্মচাৰীৰ ভিতৰত এপইণ্টমেণ্ট প্ৰমোচন ট্ৰেনচফাৰ আদিৰ ক্ষেত্ৰত বিজুতি ঘটিছে । যি সকল অফিচাৰৰ পাচৰ দিল্লি বা চিলঙত ব্ৰেক নাই তেওঁলোকৰ উন্নতিৰ আশা নাই এইটো বৰ দুখৰ কথা ।

(সময়ৰ সংকেট)

আমি দেখিছো এজন জেল খোৱা কৰ্ম্মচাৰীয়েও আচৰিত ধৰণৰ কাম কৰি আছে । সেই কৰ্ম্মচাৰী জনে লয়াৰ কোৰ্ট হাইকোৰ্টত জেল খোৱাৰ পিছতো এতিয়াও কাম কৰি আছে ।

মাননীয় অধ্যক্ষ ঃ আপুনি নামটো দি দিব ।

শ্ৰীকবিৰ চন্দ্ৰ ৰায় প্ৰধানী ঃ হয়, মই নামটো দিব পাৰিম মোৰ হাতত আছে । গতিকে এই প্ৰশাসনীয় যন্ত্ৰটো যত এই প্ৰকাৰৰ দুৰ্নীতি বিলাক সোমাই আছে যত কোনো এক শ্ৰেণীৰ কৰ্মচাৰীক বিশেষ ভাবে সহানুভুতি আৰু স্বজন প্ৰীতি আছে সেই যন্ত্ৰটো বদলাব লাগে ।

(সময়ৰ সংকেট)

(মাননীয় সদস্যই নিজৰ স্থান লয় ।)

শ্ৰীমালচন্দ্ৰ পেগু ঃ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন

কেইটা ডি, টি, অ, আৰু এনফৰ্চমেণ্ট অফিচাৰ ৰাখিছে তাৰ পৰা কোনো কাম অহা নাই । এই কেইটা অফিচাৰ ৰখাৰ পৰা আমাৰ কোনো কাম হোৱা নাই । কাৰণ, তেওঁলোকৰ যিটো কাম সেইটো আমাৰ পুলিচ সকলেই কৰিব পাৰিব । সেইবিলাক অফিচাৰ তেওঁলোকৰ নিজৰ স্বাৰ্থৰ কাৰণে আছে । গতিকে সেইবিলাক বিষয়া ৰখাৰ কোনো দৰ্কাৰ নাই আৰু সেইবিলাক উঠাই দিব লাগে ।

দ্বিতীয় কথা হল, আমাৰ যিসকল আই, এ, এচ্ অফিচাৰ আছে তেওঁ-লোকক বহুকেইজন সদস্যাই নালাগে বুলি কৈছে । কিন্তু মই কওঁ আমাৰ ৰাজ্যত আই, এ, এচ্ অফিচাৰ সকলৰ দৰ্কাৰ আছে । কাৰণ আই, এ, এচ্ অফিচাৰ সকলে যিমান বহল মনোভাবেৰে আৰু নিস্বাৰ্থ হিচাবে কাম কৰে আন বিলাকে তেনেকৈ কৰিব নোৱাৰে ।

তিনি নম্বৰ কথা হল "কৰাপচন" । আমাৰ স্কুল বিভাগত ইমান কৰাপচন আছে যে তাক ভাবিবই নোৱাৰি । (ভইচেচ্—এই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো স্কুলৰ বিষয় লৈ নহয়)

তাৰ পাছত আমাৰ অভিজ্ঞতা থকা অফিচাৰ সকলক যদি বাদ দিওঁ তেন্তে প্ৰশাসনত বহুত বেমেজালি হব । কাৰণ অভিজ্ঞ অফিচাৰ সকলে যিটো কাম কৰিব পাৰে, সেইটো অনভিজ্ঞ এজনে কৰিব নোৱাৰে । গতিকে ইমান দায়িত্বপূৰ্ণ কামবিলাকত যদি অভিজ্ঞতা সম্পন্ন লোকক নিদি অনভিজ্ঞ সকলক দিয়া হয় তেন্তে বহু খেলিমেলি হব । যিহেতু অভিজ্ঞ অফিচাৰ সকলে সকলো কাম নিয়াৰিকৈ কৰে । যি সকলে আই, এ, এচ, অফিছাৰ নেলাগে বুলি কৈছে তেওঁলোকৰ জনাত আই, এ, এচ অফিচাৰসকলে কাম কৰিব নেলাগে বা তাত কাম কৰিবলৈ দিব নেলাগে, কিন্তু আমাৰ জনজাতিয় এলেকাত এনে অফিচাৰৰ প্ৰয়োজন আছে আৰু তেওঁলোকৰ পৰা জনজাতিয় লোকসকল বহু উপকৃত হৈছে ইয়াকে কৈ মোৰ ৰক্তব্যৰ সামৰনি মাৰিলো ।

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : Mr. Speaker, Sir, I have very attentively listened to the Honourable Members.

(A voice - (in Assamese)

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ মাননীয় সদস্যসকলে কৰ্ত্তন প্ৰস্তাবৰ সম্পৰ্কত যিখিনি উপদেশ দিলে আৰু যিখিনি কথা কলে—সেইখিনি মই মনোযোগেৰে শুনিছো ।

এটা পৰিৱৰ্ত্তন আনিব লাগে—এই কথা মই ভালদৰে উপলব্ধি কৰিছো আৰু সদনত প্ৰত্যেক সদস্যাই উপলব্ধি কৰিছে ।

প্ৰশাসন ব্যৱস্থাত সেই পৰিবৰ্ত্তন আনিবলৈ হলে আমাৰ এটা নতুন দৃষ্টিভঙ্গীৰ প্ৰয়োজন । সেই দৃষ্টি-ভঙ্গি কেৱল সদনৰ সদস্যসকলৰ কাৰণে বা মন্ত্ৰীসকলৰ কাৰণে হলে নহব । সেই দৃষ্টি-ভঙ্গি আমাৰ গোটেই সমাজতেই আনিব আৰু সেই দৃষ্টি-ভঙ্গি আনিবলৈ হলে আমি সমাজৰ প্ৰত্যেক জনসাধাৰণৰ সহায়ক হব লাগিব । তাৰোপৰি এই দৃষ্টি-ভঙ্গিটো জন-সমাজৰ দৃষ্টি গোচৰ হব লাগিব । তাৰ বাবে আমি প্ৰত্যেক ৰাজনৈতিক নেতা সকলে আগ-ভাগ লব লাগিব । সাধাৰণে যদি এই প্ৰচেষ্টা বিলাকত অংশ গ্ৰহন নকৰে, তেনেহলে সেই পৰিৱৰ্ত্তন অনাটো সম্ভৱপৰ নহব ।

অধ্যক্ষ মহোদয় মই এইটো কথা অনুভৱ কৰিছো যে আমাৰ প্ৰশাসন ব্যৱস্থাত শিথিলতা আছে আৰু দক্ষতাহীনো আছে । আমি যিসকলে সদনত আছো আৰু যিসকল সদস্যাই বাহিৰত আছে, প্ৰত্যেকেই কিছুমান কথাত সন্দেহৰ ওপৰত থাকিব লাগিব—সেই কথা মই ভালদৰে অনুভৱ কৰিছো । আমি এই কথাবিলাক সন্মুখত ৰাখি সকলোবিলাক বিবেচনা কৰিয়েই চৰকাৰৰ দৈনন্দিন যি নীতি সেই নীতি গ্ৰহণ কৰি আৰু দৈনন্দিন ব্যৱস্থা সমূহ গ্ৰহণ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰি আছো । এই সম্বন্ধে মই নিঃ সন্দেহে সদস্যসকলক আশ্বাস দিব পাৰো যে যদিও আমাৰ প্ৰতিশ্ৰুতি পালনত বিলম্ব হোৱা বুলি ভাবিছে, কিন্তু তাৰ এটা সমাধান কৰিবৰ কাৰণে আমি যত্ন কৰিম । এইটো কথা থিক যে আমাৰ প্ৰশাসন ব্যৱস্থাত শিথিলতা আৰু দক্ষহীনতা আৰু বিলম্ব আহি পৰিছে । তাক দূৰ কৰাৰ কাৰণে আমাৰ যথেষ্ট ঠাই আছে—সেইবিলাক আমি কৰিব লাগিব ।

শ্ৰীদুলাল বৰুৱাই উত্থাপন কৰিছে যে ওপৰৰ পৰা তললৈ আৰু তলৰ পৰা ওপৰলৈ ফাইল আহোতে বহুত পলম হয় । ইয়াৰ এটা পৰিবৰ্ত্তন ঘটাব লাগিব । বৃটিছৰ দিনৰ শাসন ব্যৱস্থাই এতিয়াও চলি আছে । মই নিঃসন্দেহে কব পাৰো যে ইয়াক দূৰ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিম । আমাৰ শাসন ব্যৱস্থাত যিবিলাক দুৰ্নীতি আৰু কেৱণ আছে , সেই বিলাক দূৰ কৰিবৰ কাৰণে যথাবিহিত ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে । মাননীয় সদস্যসকলে এই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱত যিখিনি কথা উত্থাপন কৰিছে গোটেইখিনি উত্তৰ দিয়া সম্ভৱপৰ নহব । তাৰ পাছত আই, এ, এচ, অফিচাৰৰ সংক্ৰান্তত মই কব খোজোঁ যে এই বিষয়া সকল ভাৰত চৰকাৰৰ পৰা আমাৰ ইয়ালৈ আহি আছে । আমাৰ ইয়াৰ পৰাও মাজে-সময়ে গৈ আছে । মেঘালয়

মিজোৰাম ইউনিয়ণ টেৰিটৰিলৈ যোৱাৰ আগতে আমাৰ আই, এ, এচ্ অফিচাৰ আছিল ৫৮ জন আৰু গোটেই কেদাৰত আছিল ১১৮ জন। তাৰ পাছত তুৰা, চিলং আৰু আইজাল গুচি যোৱাত মাত্ৰ থাকিল ৫৫ জন। নতুনকৈ লক্ষীমপুৰ জিলা আৰু উত্তৰ কাছাৰ জিলা গঠণ হোৱাত আৰু দুজনৰ প্ৰয়োজন হল। মুঠতে ৫৭ জন হল। এতিয়া আই, এ, এচ্ পৰ্য্যায়ৰ ডিউটি প'ষ্ট কিছু পুনৰ বিনাশ কৰা হৈছে আৰু ইয়াৰ সংখ্যা হবগৈ ৫৭ জনৰ ঠাইত ৪৫ জন। তাৰ পাছত গোটেই আই, এ, এচ্ কেদাৰৰ এশ ওঁঠৰ জনৰ ঠাইত সাতানব্বৈ জন কৰা হৈছে। তাৰ পাছত আমাৰ আৰু বাকী বিভাগ বিলাকৰ পুনৰ বিনাশ কৰাৰ আৱশ্যক আছে। ইয়াৰ সংখ্যা কমাবৰ কাৰণে পৰীক্ষা কৰি আছে। এতিয়া আমাৰ বৰ্খাস্ত কৰা অফিচাৰৰ সংখ্যা যথেষ্ট বাঢ়িব ধৰিছে। এই কথা শ্ৰীবলভদ্ৰ দাস ডাঙৰীয়াই উল্লেখ কৰিছে। বৰ্খাস্ত কৰা অফিচাৰ বিলাককো আমি দৰ্ম্মহা দি থাকিব লগীয়া হৈছে। গতিকে দীৰ্ঘদিন এই কেচ্ বিলাক মীমাংসা নোহোৱাৰ কাৰণে চৰকাৰৰ ৰাজহৰ ধন অপচয় হৈছে। অফিচাৰৰ লোকচান নহয়, চৰকাৰৰহে লোকচান হয়। এইবিলাক সোনকালে সমাধান কৰিবৰ কাৰণে চিন্তা কৰা হৈছে। তাৰোপৰি অফিচাৰ সকলৰ দুঃচিন্তা হয়।

তাৰ পাছত পেন্সনৰ কথাৰ সম্পৰ্কত কব খুজিছো—মানুহ মৰি যায় অথচ পেন্সন নাপায়। মই অলপতে একাউন্টেণ্ট জেনেৰেলক মাতি আনি সুধিছিলো যে কিমান দিনৰ ভিতৰত কাগজ-পত্ৰবিলাক দিলে পেন্সন সোনকালে পাব। তেতিয়া তেখেতে কলে যে ছয়মাহৰ আগতে কাগজ-পত্ৰবিলাক দিলে পেন্সনপ্ৰাপ্তিয়ে পেন্সন ঠিকসময়ত পাব। গতিকে এতিয়া আমি ঠিক কৰিছো যে এক-ডেৰ বছৰৰ আগতে কাগজ-পত্ৰবিলাক দিম, তেতিয়াহলে পেন্সন পোৱাৰ লগে লগে অৰ্থাৎ এক মাহৰ ভিতৰতে টকাখিনি পাব। পেন্সন সোনকালে নোপোৱাৰ কাৰণে দীৰ্ঘদিন চৰকাৰী কামত আত্মনিয়োগ কৰা লোক জনে বাৰ্দ্ধক্য বয়সত অনেক কষ্ট পায়। পইছাৰ কাৰণে হাহাকাৰ কৰি ফুৰিব লাগে।

তাৰ পাছত বিভিন্ন বিভাগৰ কথা উল্লেখ কৰিছে যে বিভাগৰ পলমৰ কাৰণে সৰু-সুৰা কামবিলাক হৈ নুঠে। এতিয়া পেন্সনৰ ক্ষেত্ৰতে কব পাৰি যে যিজন বিষয়া পেন্সনত যায়, তেওঁৰ সহকৰ্ম্মীসকল আগ্ৰহশীল নোহোৱাৰ কাৰণে কাগজ-পত্ৰবোৰ পৰি থাকে। আমাৰ শাসন ব্যৱস্থাটো উন্নত কৰিব নোৱাৰিলে আমাৰ কামবিলাক দ্ৰুত-গতি হব নোৱাৰে। আমাৰ বিভাগ বিলাকৰ ওপৰৰ যিজন বিষয়া থাকে তেওঁলোকৰ ওচৰলৈ কোনো এটা কথাৰ সিদ্ধান্তৰ কাৰণে কাগজ-

পত্ৰবিলাক যাব লাগে। গতিকে সেই সিদ্ধান্তটো হওঁতে বহুত দেৰি হয়। সেই কাৰণে মই ভাৱিছো ধৰক শিক্ষাবিভাগতে প্ৰত্যেকটোৰে এটা সৰু সৰু কম্পাৰ্টমেণ্ট কৰি দি প্ৰত্যেকৰে অবৰ সচিবক চুড়ান্ত সিদ্ধান্ত লবৰ বাবে ক্ষমতা দিলে মোৰ বোধেৰে ভাল হব। শিক্ষা বিভাগক কিছুমান সৰু সৰু ভাগত ভাগ কৰি বৃত্তি, মঞ্জুৰী ইত্যাদিৰ ক্ষেত্ৰত স্কুলৰ গভাৰ্ণিং বডি, মেনেজিং কমিটি আদিয়ে অনুমোদন কৰি দিয়াৰ পিছত তেতিয়া সোনকালে এটা সীদ্ধান্ত লৈ তাৰ ওপৰত প্ৰয়োজনীয় ব্যৱস্থা আদি লবলৈ মোৰ বোধেৰে সুবিধা হব। এতিয়া যিটো অৱস্থাত আছে সেই অৱস্থাত কামটো কোনটো লেভেলত শেষ কৰিব পাৰি তাৰ কোনো ঠিক নাইকীয়া। তলৰ পৰা বিভিন্ন স্তৰেদি ওপৰলৈ যাওঁতে আৰু সেই দৰে ওপৰৰ পৰা তললৈ আহি চুৰান্ত সীদ্ধান্তলৈকে বহুত সময় লয়। এই এনেকুৱা এটা সময়ৰ ব্যৱধানতে কোনো থিৰাং সিদ্ধান্ত লব নোৱাৰি। ফলত দৰ্খাস্ত বিলাক দিলে তাত থকা অভিযোগ বোৰ কোন স্তৰত কিভাৱে আগৰাঢ়ে বৰ্ত্তমানৰ অৱস্থাত তাৰ সূত্ৰ ধৰিব নোৱাৰি। গতিকে এই বিলাক দৰ্খাস্তত উল্লেখ কৰা বিষয় বিলাকৰ ক্ষেত্ৰত চুৰান্ত সিদ্ধান্ত অতি সোনকালে লবৰ কাৰণে আমি ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা প্ৰয়োজন। আমি আমাৰ শাসন ব্যৱস্থাটোৰ আমূল পৰিবৰ্ত্তন কৰাৰ কাৰণে বিশেষ ভাবে চিন্তা কৰিছোঁ। কিন্তু এইটোকে কৰিব নোৱাৰিলে আমি যিমানেই মন্ত্ৰী হৈ বক্তৃতা নিদিওঁ কিয়, সমাজবাদৰ বাটত আমি কেতিয়াও আগবাঢ়িব নোৱাৰিম। শিক্ষা বিভাগত ভিজিলেঞ্চ কমিশ্যনাৰ আৰু স্পেচিয়েল অফিচাৰৰ কথা চিন্তা কৰা হৈছে। প্ৰসঙ্গত যিটো কথা কোৱা হৈছে সেইটো এটা আন-কাইন্দ ৰিমাৰ্ক। তাৰ পিছত আমাৰ মন্ত্ৰী সকল দুৰ্নীতিত লিপ্ত হোৱা বুলি কোৱা হৈছে আৰু তাৰ কাৰণে কিবা বিশেষ ব্যৱস্থাও কৰিব লাগে বুলিও কোৱা হৈছে। অৱশ্যে প্ৰশাসনটো পৰিচালনা কৰোতে কেতিয়াবা দোষ-ত্ৰুটি হোৱাটো স্বাভাৱিক।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা ঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, মই এটা স্পষ্টীকৰণ বিচাৰিছো। চৰকাৰে ৫০ বছৰ পিছত অৰ্থাত ৰিটায়াৰমেণ্টৰ পিছত কোনো মানুহকে নিয়োগৰ সুবিধা দিয়া নহব বুলি কৈছে। কিন্তু চৰকাৰে নীতিগত ভাৱে সেইটো নকৰি কিছুমান ৰিটায়াৰ হোৱা মনুহকে নিয়োগ কৰা হৈছে। সেই বিলাক মানুহক চৰকাৰে নীতিগত ভাৱেই কামৰ পৰা বিদায় দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে ? এই বিষয়ে মুখ্য মন্ত্ৰীয়ে যদিও দৃষ্টিপাত কৰিম বুলি কৈছে তথাপিও আমাৰ আৰু বিশ্বাস নাইকীয়া হৈ গৈছে।

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) ঃ তেখেতৰ কথাটো মই মানি লৈছোঁ। কিন্তু মন্ত্ৰী কেইজনমানৰ বিৰুদ্ধে যদিও কিছুমান অভিযোগ থকা বুলি কোৱা হৈছে সেইটো বহুত সময়ত গ্ৰহণ কৰিলেও মস্কিল আৰু বহুত সময়ত গ্ৰহণ নকৰিলেও মস্কিল হয়। দুৰ্নীতি ধৰিবৰ কাৰণে মন্ত্ৰী সকল কিমান পাছে পাছে ঘুৰি ফুৰিব ? কেতিয়াবা এনেকুৱা পৰিস্থিতি হয় যে হঠাত এখন টেলিগ্ৰাম আহি পৰিল। তেতিয়া সেই সংশ্লিষ্ট মন্ত্ৰী গৰাকীয়ে সুধিব লগাত পৰে তেখেতেনো কি কৰিব গতিকে এনেকুৱা এটা অৱস্থাত কি কৰা হব বা নকৰা হব সেইটো এটা মস্কিলৰ কথা হৈ পৰেহি তথাপিও কৰবাৰ পৰা যদি টেলিগ্ৰাম আদি আহে তেতিয়া আমি আছল কথাবোৰৰ বুজ লবৰ কাৰণে বা জনসাধাৰণৰ প্ৰতিনীধি হিচাবে জনসাধাৰণক বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত উৎসাহ-উদ্দীপনা আদি যোগাবৰ কাৰণে আমি যাব লগা হৈ পৰে। এনেকুৱা বিলাক কথাত আমি যোৱাটো আমাৰ কৰ্ত্তব্যও। তাৰ পিছত কৰ্টৰ আগত কিছুমান যুৱকে দুৰ্নীতি ধৰিবৰ কাৰণে অভিযান চলাইছে। এটা ভাল ধৰণৰ বাতাবৰণৰ সৃষ্টি হওঁক বুলিয়েই আমি চেষ্টা বা উৎসাহিত কৰাটো উচিত হব। ঠিক এইধৰণে বিভিন্ন ঠাইত তেনেধৰণৰ অভিযান চলাব পাৰে। তাত আমি চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা উৎসাহ যোগোৱা উচিত হব। পৰিনাম ভালেই হওঁক বা বেয়াই হওঁক, পিছত দেখা যাব।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা ঃ ৰাজনৈতিক সংগঠন বিলাক যদি এনেধৰণৰ কামত লগোৱা হয় তেন্তে শাসন যন্ত্ৰৰ যি নীতি সেই নীতিত ব্যাঘাত জন্মোৱা নহবনে ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) ঃ আমি ৰাইজৰ কথাবিলাকত হকা-বাধা দিব খোজা নাই। আমাৰ মন্ত্ৰী সকলৰ নিয়োগ সম্পৰ্কত নানা কথা উত্থাপন কৰিছে। আমি সম্পূৰ্ণ গণতান্ত্ৰিক নীতিতহে মন্ত্ৰী সভা গঠন কৰিছোঁ। সেই বুলি মই সৰ্ব্বগুণ সম্পন্ন এখন মন্ত্ৰী সভা গঠন কৰিছো বুলিও দাবী কৰিব খোজা নাইকীয়া। সেইকাৰণেই মই মাননীয় সদস্য সকলক সম্ভৱপৰ সকলো সহায়-সহযোগ আগবঢ়োৱাৰ কাৰণে বিশেষ ভাৱে অনুৰোধ কৰিছোঁ। এই খিনিকে কৈ মই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো উঠাই লবলৈ অনুৰোধ কৰিলোঁ।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা ঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, মই এটা কথাৰ স্পষ্টীকৰণ বিচাৰিছোঁ। চৰকাৰী নীতি সম্পৰ্কে মুখ্য মন্ত্ৰীয়ে যি খিনি কলে সেইখিনি মই তেখেতে বৰ আন্তৰিকতাৰেই কৈছে বুলিয়েই ধৰি লৈছোঁ। কালিও আমি কৈছিলো যে আমাৰ ইয়াৰ আগৰ মন্ত্ৰী সভাই কিছুমান বেয়া কাম আৰু কিছুমান ভাল কামো কৰি

কৰিছিল সেইখিনি এতিয়াৰ চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰিব নে আৰু যিখিনি বেয়া কাম কৰি গৈছিল সেইখিনি শুধৰণী কৰি লবনে ? আৰু যদি সেইটোৱেই হয় তেতিয়াহলে, যি বিলাক দুৰ্নীতি পৰায়ণ আৰু অপদাৰ্থ চৰকাৰী বিষয়া সেইসকলক চৰকাৰে ঘুৰাই পঠোৱাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰাটো নীতিগত কথা বুলি নেভাবে নে ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) ঃ আগৰ মন্ত্ৰী গৰাকীয়ে যিবোৰ কথা কৰি গৈছে সেইটোৰ প্ৰতি বিৰূপ মনোভাৱ পোষণ কৰাটো বৰ ঠিক কথা নহয় । এইটো চোৰা নহয় । মই বাজেট বক্তৃতাতো কৈছোঁ যে, সকলো দলৰে দোষ-ত্ৰুটি থকাটো স্বাভাৱিক । তাৰ বাবে কাৰো গাত দোষ দিব খোজা নাই । অফিচাৰ বদলিৰ কথাটো অধ্যক্ষ মহোদয়, একেবাৰে বৰ ঠিক কথা নহয় । কোনোবা ঠাইৰ পৰা কোনো অফিচাৰ আদি বদলি কৰিলে সেইটো সম্পূৰ্ণ প্ৰশাসনিক ক্ষেত্ৰতহে কৰা হয় ।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা ঃ ট'ৰিইজমৰ ডেপোটি ডাইৰেক্টৰ জনৰ কথাটো হয় নে নহয় ? কাৰণ আমি জনাত আমাৰ মুখ্যমন্ত্ৰী অন্যায় দূৰীকৰণৰ কাৰণেই আহিছে বুলি আমি জানোঁ । গতিকেই যিহেতু এইটো এটা বিৰাট অন্যায়ৰ কাম হৈছে, গতিকে এই দুৰ্নীতি পৰায়ণ অফিচাৰ জনক পঠাবৰ কাৰণে মাননীয় মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ে কিবা ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিবনে ? লগতে এইটো কথাও সত্য নেকি যে, কোনোবা এজন মন্ত্ৰীক তেওঁ নিজে আহি ছালাম নিদিয়াৰ কাৰনেই মন্ত্ৰী জন বিতুষ্ট হৈছিল ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) ঃ এইবোৰ কথা ভিত্তিহীন ।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা ঃ মই সুধিব বিচাৰিছো যে মুখ্য মন্ত্ৰীয়ে এইবোৰৰ বিৰুদ্ধে কি কৰিব বিচাৰিছে ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) ঃ এইবোৰ প্ৰশাসনীয় কথা ।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা ঃ প্ৰশাসনীয় কথাৰ নিয়মাৱলীৰ হিচাবে কাম কৰা হোৱা নাই ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) ঃ নাই হোৱা ।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা ঃ নিয়মাৱলী যে নাই হোৱা তাৰ স্পষ্টীকৰণ কৰিব লাগে ।

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) ঃ স্পষ্টীকৰণ কৰা হৈছে ।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা ঃ মুখ্য মন্ত্ৰীয়ে প্ৰকৃত ভাবে যি জন মানুহৰ প্ৰতি ন্যায় কৰিম বুলি কৈছিল ...

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ খাউণ্ড ঃ যুৱক কংগ্ৰেছে দুৰ্নীতিৰ নিবাৰণৰ প্ৰতি যি অভিযান চলাইছিল তাৰ এটা স্পষ্টী কৰণ দিব লাগে আৰু এইটোৰ প্ৰথম পদক্ষেপ হিচাবে এই সদনত সৰ্ব্বসন্মতি ক্ৰমে গ্ৰহণ কৰা গুৱাহাটীৰ মাটি বিতৰণৰ সম্পৰ্কত কি ব্যৱস্থা কৰিছে সেইটো জনাব লাগে ।

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) ঃ এই সম্পৰ্কত বিবেচনা কৰি থকা হৈছে আৰু বিবেচনা কৰি ব্যৱস্থা লোৱা হব ।

মাননীয় অধ্যক্ষ ঃ কাট মোচন উঠাই ললে নেকি ? এতিয়া ১১ বাজি ৩০ মিনিট গল ।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ খাউণ্ড ঃ মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াক মই এটা পৰামৰ্শ দিব বিচাৰো যে আমাৰ যি সকল কাৰ্য্যদক্ষ অফিচাৰ আছে, আৰু যি সকলে পাৰদৰ্শিতা দেখুৱাব পাৰিছে সেই সকলক পুৰস্কাৰ আদি দিয়াৰ ব্যবস্থা কৰিলে কেনে হয় ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংস (মুখ্যমন্ত্ৰী) ঃ সেইটো চৰকাৰৰ নীতি । সেইটো কৰিব পাৰিলে মই অটাইতকৈ সুখী হম । কিন্তু এইটো কৰিবলৈ গলে চুপাৰচেনৰ কথা আহিব পাৰে । সেইটো চাব লাগিব ।

শ্ৰীপ্ৰেমধৰ বৰা ঃ মই মুখ্য মন্ত্ৰীক অনুৰোধ কৰো যেন তেখেতে ব্যক্তিগত ভাবে তেখেতৰ মন্ত্ৰী পৰিষদৰ সদস্য সকলৰ আৰু আমাৰ যি সকল বিষয় ববীয়া আছে সেই সকলৰ মানসিক পৰিবৰ্ত্তন সাধন কৰিব লাগে তেখেত সকলে শাসকৰ মনোবৃৰ্ত্তি এৰি জনসাধাৰণৰ সেৱাৰ মনোভাৱ লব পাৰে ।

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) ঃ নিশ্চয় ।

শ্ৰীলক্ষীকান্ত শইকীয়া ঃ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ যি খন এডমিনিচট্ৰেটিভ ৰিফৰ্ম কমিটি চৰকাৰে গঠন কৰি দিছে সেই খনৰ মতে কাম হৈছে নে ? যদি হৈছে ইয়াৰ ফলাফল কি ? লগতে আৰু এখন এডমিনিচট্ৰেটিভ ৰিফৰ্ম কমিটি গঠন কৰিবনে ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) ঃ আমাৰ যি খন এডমিনিচট্ৰেটিভ ৰিফৰ্ম কমিটি আছে সেই খনে দিয়া ৰিপৰ্ট চপা হব ধৰিছে । চপা হৈ ওলালেই ব্যৱস্থা লোৱা হব ।

শ্ৰীমতী ৰেণুকা দেবী বৰকটকী ঃ তেখেতৰ প্ৰশ্নটো সেইটো নহয় । তেখেতে কৈছে যে আৰু এখন নতুনকৈ এডমিনিচট্ৰেটিভ ৰিফৰ্ম কমিটি কৰিব পৰা যায় নেকি ?

আগৰ খনৰ ৰিপৰ্ট চাইহে বিবেচনা কৰিব

পৰা হব পাৰে ।

শ্ৰীগ্যাচুদ্দিন আহম্মেদ ঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, যুবক কংগ্ৰেছে দুৰ্নীতিৰ বিৰুদ্ধে যি বিলাক অভিযান চলাইছে বুলি মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই উল্লেখ কৰিছে । কিন্তু যুৱক কংগ্ৰেছে এই দৰে দুৰ্নীতিৰ বিৰুদ্ধে অভিযান চলাইয়ে কিবা কৰিব পাৰিব মোৰ বিশ্বাস নহয় । কাৰণ যুৱক কংগ্ৰেছে দুৰ্নীতি সম্বন্ধীয় কিবা অভিযোগ দিলেও সেই বিলাক আহি চৰকাৰৰ শাসন যন্ত্ৰৰ মাজত সোমাই পৰি কিবা হৈ পৰিব । গতিকে এই বিলাক বিচাৰ কৰিবৰ কাৰণে এখন জন আদালত কৰিব লাগে । যাতে এই অভিযোগ বোৰৰ দুই এক মাহৰ ভিতৰতে বিচাৰ কৰিব পাৰে এই সম্পৰ্কত চৰকাৰৰ দৃষ্টি ভঙ্গী কি ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) ঃ এইটোৰ প্ৰয়োজন নাই ।

Mr. Speaker : The cut motions of Dulal Khound are withdrawn. I put the question that the total provision of Rs. 9,99,500 under Grant No. 9 Major head, "18—Parliament, State and Union Territory Legislature -C- Elections," at pages 40-45 of the Budget, be reduced to Rs. 1, i.e., the amount of the whole grant of Rs. 9,99,500, do stand reduced to Re. 1.

The Cut motion is lost.

I put the main motion now, that on the recommendation of the Governor of Assam, a sum of Rs. 7,18,300 be granted to the minister-in-charge to complete the sum of Rs. 9,99,500 necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March 1973 for the administration of the head "18 -Parliament, State and Union Territory Legislatures -C- Elections."

The grant is passed.

There is no Cut motion under grant No. 8. I put the main question that on the recommendation of the Governor of Assam, a sum of Rs. 12,50,400 be granted to the Mi...

in charge to complete the sum of Rs. 17,00,400 necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March 1973 for the administration of the head "18-Parliament, State and Union Territory Legislatures -B. State Legislature",

The grant is passed.

That the total provision of Rs. 16,47,100 under Grant No. 10 Major head-19-General Admn. -I- Head of States and Ministers at pages 46-51 of the Budget, be reduced to Re. 1 i. e. the amount of the whole grant of Rs. 16,47,100 stands reduced to Re. 1.

The Cut motion is lost

I put the question that on the recommendation of the Governor of Assam, a sum of Rs. 11,61,100 be granted to the Minister-in-charge to complete the sum of Rs. 16,47.100 necessary to defray the chrages which will come in course of payment during the year ending 31st March/73 for the administration of the head 19-Gnl. Admn. I head of the state.

The Grant is passed.

I put the Cut Motion. "That the total provision of Rs. 1,02,90,600, under Grant No. 11, Major Head 19-General Administration II- Secretariat and Attached offices" be reduced to Re. 1/- i. e. the amount of the whole grant of Rs. 1,02;90,600, do stand reduced to Re. 1/-.

The Cut Motion is lost.

Now I want to put the main motion "That a sum of Rs. 76,08,600 be granted to the Minister-in-charge to complete the sum of Rs. 1,02,90,600, necessary to defray the charges which will come in course of payment during the

of the head -"19- General Administration-II-Secretariat and Attached Officers".

The motion is passed, the grant is passed.

Grant No. 12

I put the cut motion. "That the total provision of Rs. 88,71,700 under Grant No. 12, Major head "19-General Administration -III- Commissioners and District Administration at pages 60-69 of the Budget, be reduced to Re. 1. i. e. the amount of the whole grant of Rs. 88,71,700, do stand reduced to Re. 1/-"

The cut motion is lost.

I put the main motion. "That a sum of Rs. 65,52,000. be granted to the Minister-in-charge to complete the sum of Rs. 88,71,700 necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1973 for the administration of the head "19-General Administration-III-Commissioners and District Administration."

The motion is passed, the grant is passed.

Grant No. 14

I put the cut motion. "That the total provision of Rs. 14,97,900, under Grant No. 14, under Major head "19-General Administration-V-Local Fund, Audit Establishment and Accounts Offices." at pages 72-73 of the Budget, to be reduced to Re. 1, i. e. the amount of the whole grant of Rs. 14,97,900, do stand reduced to Re. 1.

The cut motion is lost.

I now put the main motion. "That a sum of Rs.11,05,300 be granted to the Minister-in-charge to complete the sum of Rs. 14,97,900 necessary to defray the charges which

t March, 1973, for the Administration of the head "19-neral Administration-V-Local Fund, Audit Establishment 1 Accounts Offices."—the motion to passed, grant is passed.

CALLING ATTENTION

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা ঃ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, অসম বিধান সভাৰ কাৰ্য্য চালনা বিধিৰ ৫৪ ধাৰা অনুযায়ী অসম ৰাজ্যখনৰ অতি আৱশ্যকীয় আৰু ৰী বিষয়টো অসমৰ মাননীয় কৃষি বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা যথাযথ উত্তৰ াবৰ অৰ্থে দৃষ্টি আকৰ্ষণ প্ৰস্তাৱ হিচাবে উত্থাপন কৰিলো। বিষয়টো যোৱা ৬/৪/৭২ তাৰিখে প্ৰকাশিত "সাপ্তাহিক জনমভূমি" কাকতত প্ৰথম পৃষ্ঠাত জন-াধাৰণৰ চকুত পৰাকৈ প্ৰকাশ হৈছে। প্ৰকাশিত বাতৰি এইটো "কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ কৰ্তৃপক্ষৰ হেমাহিৰ পৰিনাম।"

এই বিষয়ে প্ৰকাশিত কেন্দ্ৰৰ পৰা অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ত ইণ্ডিয়ান কাউ-ল অব এগ্ৰিকালচাৰ ৰিচাৰ্চ বিভাগৰ পৰা চতুৰ্থ পৰিকল্পনাৰ সময় চোৰাত খৰছ বলৈ মঞ্জুৰী পোৱা ৫৪ লাখ টকাৰ নাম মাত্ৰ হে ব্যয় হৈছে। এওঁলোকৰ হেমাহীৰ ন টিউবাৰ ক্ৰপ, ফৰেছ, ক্ৰপচ, ওৱাটাৰ মেনেজমেণ্ট এণ্ড চইণ্ড চেলাইনিটি, ভিজিটেবল ইমপ্ৰোভমেণ্ট প্ৰজেক্ট আদি। এইবিলাকত নিয়োগ কৰিবৰ কাৰণে াই বিভাগৰ পৰা ৯খন আচনিৰ জৰিয়তে ১১৯ জন লোকক নিযুক্তি দিব লাগি- - কিন্তু এতিয়ালৈকে ১৬ জনকহে দিয়া হ'ল। এনে হেমাহীৰ কাৰণে অসমৰ সাধাৰণৰ মাজত বিশেষকৈ নিবনুৱা যুৱক আৰু কৃষকৰ মাজত উদ্বেগৰ সৃষ্টি ৰিছে। এই বিষয়ে যথাযথ উত্তৰ পাবৰ কাৰণে (বিভাগীয় মন্ত্ৰীৰ পৰা) দৃষ্টি কৰ্ষক প্ৰস্তাৱ হিচাৱে উত্থাপন কৰিলো।

শ্ৰীউপেন্দ্ৰ দাস (কৃষি মন্ত্ৰী): মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই প্ৰসঙ্গত, অসম বিশ্ববিদ্যালয়ৰ কৰ্তৃপক্ষৰ পৰা পোৱা তথ্য অনুসৰি মই সদনৰ মাননীয় সদস্য ক জনাব খোজো যে যোৱা ২৬ এপ্ৰিলৰ 'জনমভূমিত' প্ৰকাশিত হোৱা বাতৰি- উল্লেখিত ৯খন আচনিৰ ভিতৰত 'চৰকা বেমাৰৰ আচনি' নামৰ আচনিখন ীয় কৃষি গৱেষণা পৰিষদে এতিয়াও অনুমোদন জনোৱা নাই, অৱশ্যে ভাৰতীয় গৱেষণা পৰিষদে কচাইখানাৰ পেলনীয়া বস্তু (Slaughter House by duct) ব্যৱহাৰ কৰা সম্পৰ্কীয় 'সমন্বিত গৱেষণা আচনি' (Co-ordinated ...rch Rejects on Slaughter House by-products) নামেৰে

আন এখন আচনিহে বিশ্ববিদ্যালয়ক অনুমোদন দিছে। বাতৰি কাগজত প্ৰকাশ পোৱা মতে এই ৯ খন আচনিত সৰ্ব্বমুঠ ১১৯ টা চাকৰী মঞ্জুৰ কৰা নাই, মাত্ৰ ৭৯ টা চাকৰীহে মঞ্জুৰ কৰিছে আৰু তাৰ ভিতৰত বিশ্ববিদ্যালয়ে এতিয়ালৈকে ৩৫ টা পদ পূৰণ কৰিছে। 'ছাগলী সম্পৰ্কীয়' আৰু অধিক উৎপাদনক্ষম শস্যৰ' আচনি দুখনৰ কাম অনিবাৰ্য্য কাৰণ বশতঃ এতিয়াও আৰম্ভ কৰিব পৰা হোৱা নাই। এই দুই আচনিৰ বাকী থকা চাকৰীৰ বাবে হবলগীয়া ২৭ টা পদ বিশ্ববিদ্যালয় কৰ্ত্তৃপক্ষই পূৰণ কৰিব পৰা নাই। গতিকে কাৰ্য্যকৰীকৰা আচনিৰ সমূহৰ বাবে মঞ্জুৰী হোৱা ৫২ টা খালি পদৰ ভিতৰত ১৭ টা পদহে দৰাচলতে পূৰণ কৰা হোৱা নাই। উক্ত খালি পদৰ বাবে আবেদন পত্ৰ দূবাৰ বিচৰা পিছতো উপযুক্ত কাৰিকৰী অৰ্হতা সম্পন্ন প্ৰাৰ্থী নোপোৱা বাবে আৰু আনহাতে শিক্ষা, গবেষণা আৰু সম্প্ৰসাৰণ বিভাগৰ কৰ্ম্মচাৰী সকলক সুপৰিকল্পিত ভাবে একত্ৰিকৰণ কৰা আচনি বিশ্ববিদ্যালয়ে হাতত লোৱাৰ সিদ্ধান্ত কৰা কাৰণেই এই পদকেইটা পূৰণ কৰিব পৰা হোৱা নাই। এই একত্ৰিকৰণ আচনি অনুসৰি বৰ্ত্তমান বিশ্ববিদ্যালয়ৰ বিভিন্ন বিভাগত কাম কৰি থকা অতিৰিক্ত বুলি বিবেচিত হোৱা কৰ্ম্মচাৰী সকলক উপৰোক্ত খালি থকা পদবোৰত ভৰ্ত্তি কৰি এহাতে কৃষি গবেষণা পৰিষদে মঞ্জুৰ কৰা আচনি কিখনৰ কাম সুচাৰুৰূপে সমাধা কৰা হব আৰু আনহাতে বিশ্ববিদ্যালয়ৰ প্ৰশাসনীয় খৰছ কমাই উন্নতিৰ কামত খৰছ কৰা হব।

বাতৰি কাকতত লিখা মতে এতিয়ালৈকে অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ে ভাৰতীয় কৃষি গবেষণা পৰিষদৰ পৰা ৫৪ লাখ টকা পোৱা কথাটো সচাঁ নহয়। চতুৰ্থ পৰিকল্পনাৰ কালছোৱাত ভাৰতীয় কৃষি গবেষণা পৰিষদে এই ৯ খন আচনিৰ কাৰণে অনুমোদন কৰা প্ৰায় ২৮ লাখ টকাৰ ভিতৰত মাত্ৰ ৪,৮৫,৬০০ টকাহে এতিয়ালৈকে আদায় কৰি দিছে। আৰু ইয়াৰ ২,১৬,৯৮১ টকা ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে বুলি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ কৰ্ত্তৃপক্ষৰ পৰা জানিব পৰা গৈছে। ওপৰত উল্লেখ কৰা ৯ খন আচনিকে লৈ বিভিন্ন শিতানত এতিয়ালৈকে ভাৰতীয় কৃষি গবেষণা পৰিষদৰ পৰা প্ৰায় ৪৭·২২ লাখ টকাহে পোৱা হৈছে আৰু তাৰে ভিতৰত অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ে প্ৰায় ৩৬·২৯ লাখ টকা খৰছ কৰিছে। গতিকে বাতৰি কাকতত প্ৰকাশিত মতে আই, চি, এ, আৰৰ অনুদানৰ সামান্য টকায়ো খৰছ কৰা কথাটো সম্পূৰ্ণ ভিত্তিহীন।

বিশ্ববিদ্যালয়ৰ কৰ্মীসন্থাৰ সভাপতি গৰাকীক তেতিয়াৰ উপাচাৰ্য্য গৰাকীয়ে বেয়া ব্যৱহাৰ কৰা বুলি যি অভিযোগ ...

জনাব খোজো যে সেই সময়ত থকা অস্থায়ী উপাচার্য্য গৰাকীয়ে এই বিষয়ে ইতিমধ্যে সদৌ অসম আমোলা সন্থাৰ যোৰহাট শাখাৰ সম্পাদকলৈ তেখেতৰ ফালৰ পৰা এখন চিঠি দি ঘটনাটোৰ এটি বিৰৰণ দিয়া বুলি জানিব পৰা গৈছে ।

ভাৰতীয় কৃষি গবেষণা পৰিষদে বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উন্নয়নৰ কাৰণে আৰু নিৰ্দিষ্ট গবেষণাৰ আচনিৰ কাৰণে সময়ে সময়ে অনুদান আগবঢ়ায় । এই অনুদানবোৰ ভাৰতীয় কৃষি গবেষণা পৰিষদে পোণপটীয়া ভাবে বিশ্ববিদ্যালয়লৈ পঠায় । গবেষণামূলক আচনিবোৰৰ কাৰণে অনুমোদন কৰা পদবোৰৰ কাৰিকৰী বিজ্ঞানৰ অৰ্হতাও ভাৰতীয় কৃষি গবেষণা পৰিষদে নিৰ্দিষ্ট কৰি দিয়ে । ভাৰতীয় কৃষি গবেষণা মঞ্জুৰ কৰা আচনিৰ উপৰিও ৰাজ্য চৰকাৰে বিশ্ববিদ্যালয় উন্নয়নৰ আৰু ইয়াৰ কৰ্ম্মচাৰী সকলৰ দৰ্ম্মহা আদিৰ কাৰণে বৰঙণি আগবঢ়াই ।

[illegible] চনৰ এপ্ৰিল মাহত প্ৰতিষ্ঠিত অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়খনত চালুকীয়া [illegible]ৰে পৰা হোৱা আহুকাল খিনিৰ কথা সদনৰ মাননীয় সদস্যসকলে নিশ্চয় জানে । বিশ্ববিদ্যালয়ত উদ্ভৱহোৱা এনে কিছুমান প্ৰশাসনীয় সমস্যাৰ সমাধান ইতিমধ্যে কৰা হৈছে । আমি আশা ৰাখিছো যে অদূৰ ভবিষ্যতত বিশ্ববিদ্যালয়ৰ বাকী সমস্যাবোৰো সুচাৰুৰূপে সমাধান হ'ব আৰু লগে লগে বিশ্ববিদ্যালয়খনে অতি খৰতকীয়াকৈ আৰু সুপৰিকল্পিত ভাবে উন্নতি সাধন কৰিব । বিশ্ববিদ্যালয়ৰ সৰ্ব্বাঙ্গীন উন্নতিৰ কাৰণে চৰকাৰ সদায় আগ্ৰহান্বিত আৰু সজাগ, সেইবাবে লাগতীয়াল সকলো প্ৰকাৰ সহায়-সহাবি আগবঢ়াবলৈ ৰাজ্য চৰকাৰ সদায়েই প্ৰস্তুত । কিন্তু এইখিনিতে ইয়াকো উল্লেখ কৰা প্ৰয়োজন যে কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়খন এখন স্বশাসিত তানুস্থান আৰু ইয়াৰ স্বশাসিত ৰূপ অক্ষুন্ন ৰখাটো অতি প্ৰয়োজন । বিশ্ববিদ্যালয়খনৰ পৰিচালনাৰ বাবে এখন সুদক্ষ্য পৰিচালনা মণ্ডল আছে । এই মণ্ডলত চৰকাৰক প্ৰতিনিধিত্ব কৰা কেইজনমান অভিজ্ঞ বিষয়াৰ উপৰিও সদনৰ পৰা নিৰ্ব্বাচিত ৩ জন পতিনিধিও আছে । তাৰ উপৰিও এই পৰিচালনা মণ্ডলত থকা এগৰাকী সদস্যা ইতিমধ্যে বিধান সভালৈ নিৰ্ব্বাচিত হোৱাত সদনৰ ৪ গৰাকী মাননীয় সদস্যই বৰ্ত্তমান পৰিচালনা মণ্ডলত প্ৰতিনিধিত্ব কৰিছে । এই উচ্চ পৰ্য্যায়ৰ পৰিচালনা মণ্ডলখনে বিশ্ববিদ্যালয়ৰ লক্ষ্য আৰু সমস্যাবোৰৰ বিষয়ে সম্পূৰ্ণ সজাগ বুলি আমাৰ বিশ্বাস । আমাৰ এই বিষয়েও সন্দেহ নাই যে পৰিচালনা মণ্ডলখনে উল্লেখিত বাতৰিত প্ৰকাশ পোৱা নিচিনা অভিযোগবোৰৰ বিচাৰ বিবেচনা কৰিব আৰু লবলগীয়া উপযুক্ত ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব ।

Mr. Speaker : The House stands adjourned till 10 A. on Monday, the 19th June 1972.

Adjournment

The House rose at 11·55 A.M. and stood adjourned 10 A. M. on Monday, the 19th June, 1972.

U Tahbildar
Secretary
Assam Legislative Asseml

Shillong
The 16th June, 1972